

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUŽĖS - MAY 11, 2007

Vol. XCVIII Nr. 92

KULTŪRA
MENAS LITERATŪRA MOKSLAS

MOTINA

Gerai, patyrę iš mūsų motinų, liudija poetai... liudijame ir mes...

Šeštadienį skaitykite savaitinį „Draugo“ priedą „Kultūra: menas, literatūra, mokslas“.

Šeštadienį skaitykite savaitinį „Draugo“ priedą „Kultūra: menas, literatūra, mokslas“.

Dėl „Mažeikių naftos“ gaisro apkaltintas amerikietis

Vilnius, gegužės 10 d. (BNS) — Didelio gaisro, pernai spalį kilusio Mažeikių naftos perdirbimo gamykloje, priežastis — dėl korozijos suplonėjęs ir įtrūkęs vamzdynas.

Tokią išvadą padarė tarpžinybinė komisija, sudaryta spalio 12-ąją „Mažeikių naftoje“ kilusio gaisro priežastims tirti. Vyriausybės kanceliarija patvirtino gavusi komisijos išvadas.

Tačiau jos nebus svarstomos Vyriausybės posėdyje — premjeras pavedė komisijos

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Sporto apžvalga.
- R. Ozolas: Atsarginė unija subyrėjus Europos Sąjungai.
- „Draugo“ lietuviukai.
- P. Jurkaus knygą pasitinkant.
- Kelionė į Jeruzalę (XXVII).
- Beisbolas ir jo vertė.
- Nuostabūs Lemonto „Spindulio“ jaunieji.
- Ten toli ošia...
- Sodui ir namams.

Vallutų santykis
1 USD — 2.55 LT
1 EUR — 3.45 LT

Tony Blairas: rokeris, tapęs prieštaringu vadovu, traukiasi

Londonas, gegužės 10 d. (AFP/BNS) — Britų ministras pirmininkas Tony Blairas ketvirtadienį pranešė, kad iš posto pasitrauks birželio 27 dieną — 10 metų po atėjimo į valdžią, kuris buvo vadinamas nauja aušra Didžiajai Britanijai.

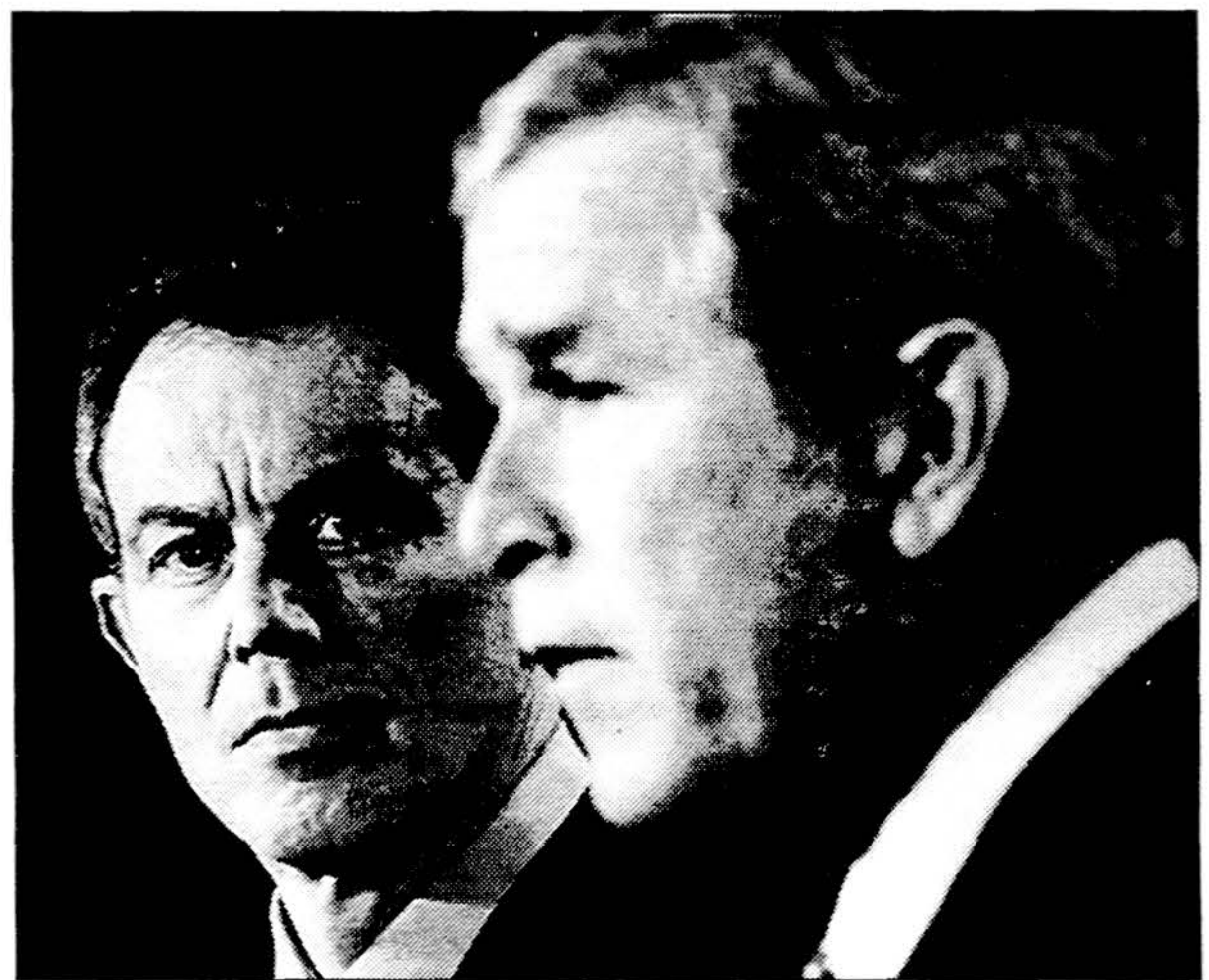
„Birželio 27-ąją atsistatydinsiu iš ministro pirmininko posto“, — pareiškė jis Trimdono leiboristų klube, kur 1994-aisiais pradėjo savo kampaniją už partijos vadovo postą.

„Grįžtu čia, į Sedžfildą, kur pradedo mano politinė kelionė ir kur ji baigsis“, — sakė jis.

T. Blairui, kurio valdymą vėliau aptemdė Irako karas, traukiantis, prasideda varžybos dėl valdančiosios Leiboristų partijos vadovo posto, kurias, kaip mano daugelis, turi laimėti finansų ministras Gordonas Brownas. Tokiu atveju jis automatiškai taptų ir naujuoju ministru pirmininku.

„Šios šalies ministru pirmininku buvau kiek daugiau nei 10 metų, — sakė T. Blairas. — Manau, pakankamai ilgai, ne tik man, bet ir šaliai, ir kartais vienintelis būdas valdžios traukai įveikti yra ją išleisti“.

T. Blairas, JAV prezidento George'o W. Busho artimiausias sąjungininkas Irako kare, traukiasi netekęs rinkėjų palankumo dėl britų pajėgų nusiuntimo dalyvauti 2003 metų invazijoje, kuriai vadovavo amerikiečiai.

T. Blairo vadovavimą visuomet temdė G. W. Busho šešėlis.

„Telegraph“ nuot.

Kaip rodo apklausa, kurios rezultatus ketvirtadienį paskelbė laikraštis „The Guardian“, 60 proc. rinkėjų mano, kad T. Blairas bus prisimenamas kaip pokyčių, nors ir ne visada gerų, veiksnys. ICM apklausa rodo, jog 44 proc. britų mano, kad jo darbas buvo naudingas Britanijai.

Žilstelėjęs T. Blairas kalbėjo apie pokyčius, kuriuos Britanija patyrė nuo 1997-ųjų, kai jis pradėjo eiti mi-

nistro pirmininko pareigas. Tie metai „buvo akimirka naujos pradžios, nušluojanti visas praeities liekanas. Ir lūkesčiai buvo tokie dideli, turbūt pernelyg dideli“, — sakė jis.

„Dabar, 2007-aisiais, galima lengvai nurodyti iššūkius ir nuoskaudas, kurios kankina, bet grįžkite į 1997-uosius, prisiminkite, ne, iš tikrųjų prisiminkite savo pačių gyvenimo standartus

Nukelta į 7 psl.

Seimas atleido A. Pocių

Arvydas Pocius.
Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Vilnius, gegužės 10 d. (ELTA) — Arvydo Pociaus atleidimo iš Valstybės saugumo departamento (VSD) istorijoje Seimas padėjo tašką.

Ketvirtadienį už nutarimą, kuriame pakartotinai siūloma Seimui pritarti A. Pociaus atleidimui iš Valstybės saugumo departamento generalinio direktoriaus pareigų, balsavo 87 Seimo nariai, vienas buvo prieš, susilaikė vienas parlamentaras.

Nepaisant parlamentarų ragini-

mų, A. Pocius nedalyvavo ketvirtadienio Seimo plenariniame posėdyje, kai pakartotinai buvo svarstomas prezidento Valdo Adamkaus dekretas dėl pritarimo jo atleidimui, nes yra išvykęs.

Tačiau A. Pocius galutinai pareigų tik tuomet, kai prezidentas pasirašys dekretą dėl jo atleidimo.

Neoficialiomis žiniomis, šalies vadovas gali pasirašyti dekretą dėl A. Pociaus atleidimo tuomet, kai pasirinks naują kandidatą į VSD vadovo postą ir kai Seimas pritars teikiamai kandidatūrai. Kada tai įvyks, kol kas nėra aišku.

Prezidentas V. Adamkus trečiadienį pradėjo susitikimus su galimais kandidatais į VSD generalinio direktoriaus postą.

Šalies vadovas susitiko su brigados generolu, Baltijos gynybos koldžo (BALTDEFCOL) Estijoje viršininku Algiju Vaičeliūnu, Vidaus reikalų ministerijos Viešojo saugumo departamento direktoriumi profesoriumi Alvydu Šakočiumi ir Specialiųjų tyrimų tarnybos vadovu Povilu Malakausku.

PERIODICALS

552 P1 051508 GRATIS
ORIGINAL MAILED AUG 004
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-10-07

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS ČIKAGOJE

Paruošė Ed. Šulaitis

„LITUANICOS“ 57 SEZONAS

Nesinori tikėti, kad „Lituanicos“ („Liths“) klubas mini jau 57-ąją sukaktį. Rodos, dar taip neseniai buvo jo steigiamasis susirinkimas (1951 m. sausio 14 d.), kuriame dalyvavo 27 sporto mėgėjai. Prisimintinos ir jų pavardės: R. Koženias, V. Numgaudas, J. Perkūnas, V. Sipavičius, R. Bužėnas, E. Sadauskas, K. Baltramaitis, L. Kriaučiūnas, L. Rudžiūnas, J. Klečiauskas, A. Mikulskis, R. Puodžiūnas, E. Vengianskas, V. Kaminskas, J. Šoliūnas, J. Manelis, E. Šulaitis, L. Traška, S. Sobieskis, J. Vaičaitis, A. Galinaitis, A. Martinkus (šia tvarka jie užsirašė susirinkimo sąraše).

Kai kurie iš jų vėliau aktyviai dalyvavo klubo veikloje. Dalis iš jų žaidė sukurtoje komandoje, kiti buvo valdyboje, tretieji rėmė finansiškai ar

moraliai. Gaila, kad kai kurie jų jau turėjo pasitraukti iš gyvyjų tarpo, kiti pavargo ar dėl sveikatos negali net atvykti stebėti šių dienų klubo komandų rungtynių. Tačiau daugelio steigėjų, susirinkimo dalyvių ir vėliau prie šio klubo prisidėjusių žaidėjų ar narių-rėmėjų talka buvo milžiniška. Todėl „Lituanica“ (amerikiečių lygoje ir kitataučių spaudoje vadinama „Liths“) vardu tapo viena iš labiausiai žinomų visoje Čikagoje bei jos apylinkėse.

Per ilgą klubo veiklos istoriją būta geresnių ir blogesnių metų. Pradžioje klubo komandos (jų būta iki septynių) buvo sudarytos iš pokari- nių emigrantų, vėliau — atėjo nauja Amerikoje gimusių karta. Ir tik apie 1990 metus sulaukta naujų žaidėjų iš nepriklausomybę atkūrusios Lietu-

vos. Jie labai klubui padėjo ir jau 1992 metais „Lituanicos“ vyrai tapo „Metropolitan“ lygos „major“ divizijos čempionais. Ir vėliau klubo vyrai tiek salės, tiek lauko pirmenybėse yra buvę tarp prizininkų.

Per paskutinius kelerius metus klubo reprezentacinė vyrų komanda, neturėdama pastoviai žaidžiančių stipresnių žaidėjų, iškrito iš „major“ divizijos tiek lauko, tiek salės pirmenybėse. Nors per tą laiką atsirado nemažai komandų vasaros lygoje, bet ji turbūt nepadeda, o iš dalies trukdo reprezentacinei komandai, nes po šeštadienio rungtynių toje lygoje „Lituanicos“ žaidėjai, išmėtyti po įvairias ekipas, ne visada randa jėgų ir noro rungtyniauti sekmadieniais „Metropolitan“ lygoje.

Reikalą pablogino vakarinės aikštės prie PL centro neturėjimas, kuriai reikalingas pertvarkymas. Tačiau darbai jau turėtų prasidėti šį pavasarį ir klubas joje galės žaisti 2008 m. Klubas šiam reikalui surinko apie 10,000 dolerių, maždaug tiek pat aikštės tvarkymui skiria ir PL centro vadovybė.

Gera, kad į klubo vadovybę įsijungė iš naujai atvykusių jaunų žmonių. Pasikeitė ir klubo pirmininkas, vietoj ilgaamžio pirmininko Alberto Glavinsko atėjo naujas — Dainius Ruževičius.

Pradėjo veikti ir klubo internetinė svetainė, kurią galima pasiekti adresu www.scliths.com. Sveikintina ir klubo veteranų veikla, kuri jau gali pasidžiaugti gerais rezultatais —

pirmavimu veteranų pirmenybinėje lentelėje.

Reikia manyti, jog „Lituanica“ — po metų kitų, turėdama naują aikštelę ir naujus darbuotojus, vėl bus Čikagos ir apylinkių futbolo viršūnėje.

„Lituanicos“ futbolo klubo pirmininkai

Edmundas Vengianskas 1951—1954 m. (miręs).
Edvardas Šulaitis 1955—1956 m.
Vacys Numgaudas 1957 m. (miręs).
Algirdas Visockis 1958—1959 m. (miręs).
Jonas Juška 1960—1961 m. (miręs).
Petras Ambutas 1962 m.
Leonas Juraitis 1963 m.
Romas Koženias 1964 m. (miręs).
Henry Jenig 1965—1966 m.
Jonas Pleirys 1967 m.
Dr. Edmundas Ringus 1968—1973 m.
Jonas Kaunas 1974—1975 m.
Vytautas Miceika 1976—1977 m. (miręs).
Gediminas Bielskus 1977—1982 m.
Bruno Trapikas 1983—1985 m.
Pijus Stončius 1986—1987 m.
Albertas Glavinskas 1988—2006 m.
Dainius Ruževičius nuo 2007 m.

(Iš „Lituanicos“ futbolo klubo leidinio)

Šiemet savo gyvavimo 57-ius metus mininčio LFK „Lituanicos“ pirmieji keturi pirmininkai, kurių dauguma (išskyrus E. Šulaitį) jau yra iškeliavę amžinybėn.

„LITUANICOS“ FUTBOLININKAI PELNĖ TAŠKUS BE ŽAIDIMO

„Metropolitan“ futbolo lygos I divizijos pirmenybių rungtynės tarp „Lituanicos“ ir „Rams“ komandų, turėjusių įvykti gegužės 6 d. Lemonte, nebuvo sužaistos. „Rams“ vadovas

informavo, kad klubas turi sunkumų sudaryti komandą ir neatvyks rungtyniauti. Tokiu būdu mūsų šioms buvo užskaityta 3:0 pergalė be žaidimo.

„FIRE“ FUTBOLIO KOMANDA PRALAIMĖJO

Čikagos „Fire“ profesionalų futbolo klubo vienuolikė gegužės 6 d. pralaimėjo išvykoje (Foxboro, MA) įvykusiose rungtynėse prieš New England „Revolution“ ekipą 1:3.

Po pirmojo kėlinio lygiųjų — 1:1 („Fire“ naudai 45-ą žaidimo minutėje įvartį pelnė Chris Rolfe), čikagie-

čiai žaidė blankiai ir leido šeimininkams dar du kartus pasižymėti.

Dabar „Fire“ po 5 susitikimų (3 pergalės, 1 lygiosios, 1 pralaimėjimas) turi 10 taškų ir yra 4-oje vietoje. Pirmoje vietoje su 12 taškų įsitvirtino Kansas City vienuolikė.

LIETUVOS „A“ LYGOS PIRMENYBĖS

Po aštuntojo turo Lietuvos „A“ lygos futbolo pirmenybėse į pirmą vietą pakilo „Vilniaus“ ekipa, savo aikštėje sekmadienį nugalėjusi Marijampolės „Sūduvą“ 3:0.

Buvę čempionai Kauno FBK „Kaunas“, sužaidęs lygiomis (1:1) su Panevėžio „Ekrano“ futbolininkais, iš antros vietos nukrito į trečią. Antroje vietoje liko Vilniaus „Žalgiris“, svečiuose rezultatu 1:0 įveikęs „Šiaulius“.

Pirmenybių lentelėje tolimesnes vietas užima: 4. „Vėtra“, 5. „Sūduva“, 6. „Ekranas“, 7. „Šiauliai“, 8. „Atlantas“, 9. „Šilutė“, 10. „Interas“.

Pirmenybių lentelėje tolimesnes vietas užima: 4. „Vėtra“, 5. „Sūduva“, 6. „Ekranas“, 7. „Šiauliai“, 8. „Atlantas“, 9. „Šilutė“, 10. „Interas“.

LIETUVIAI FUTBOLININKAI LATVIJOJE

Nemaža Lietuvos futbolininkų žaidžia Latvijos aukščiausioje futbolo lygoje. Daugiausia jų (4) rungtyniauja lietuvio Benjaminio Zelkevičiaus

treniruojamoje — Liepojos „Metalurgs“ ekipoje. Ši komanda antradienį įvykusiose septintojo turo rungtynėse svečiuose nugalėjo „Jūrmalos“

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00
• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00
• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorius —

kun. dr. Kęstutis A. Trimakas

kultura@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas:

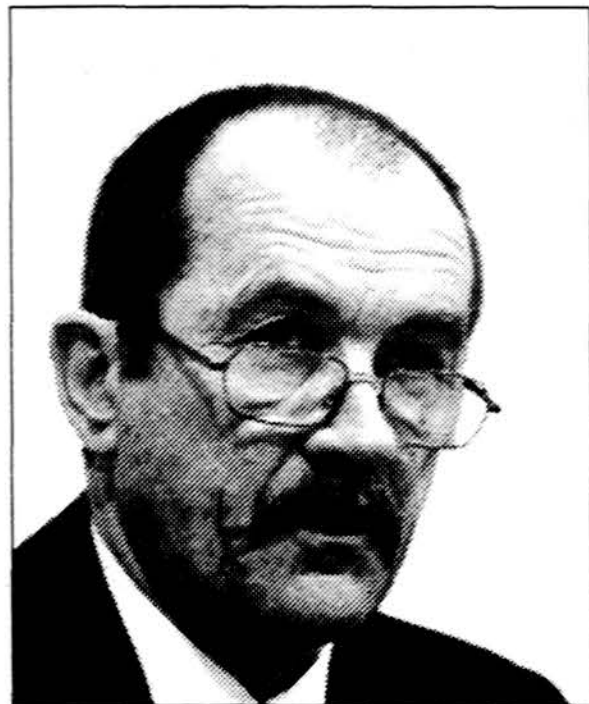
rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

ROMUALDAS OZOLAS: ATSARGINĖ UNIJA SUBYRĖJUS EUROPOS SAJUNGAI

Lietuvos politikai bando pas mus įteisinti Lenkijos šventę su tokio pat įkarščiu, su koku Rusija draskosi dėl rusų karinę galybę simbolizavusio paminklo Estijos sostinėje.

Romualdas Ozolas

Lietuvos istorikai, politologai gūžčiojo pečiais ir piktinosi, kai Rusijos valdžia įteisino naują šventinę datą (lapkričio 4-ąją) — lietuvių ir lenkų okupantų sutriuškinimo XVII amžiuje dieną, o Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas vertė visą pasaulį minėti sovietų pergalės prieš vokiečių nacionalsocialistus 60-metį. Vakar (gegužės 2 d. — Red.) tie patys Lietuvos istorikai, aukštieji politikai labai pakiliai minėjo dar net neaprobuotą ir į mūsų atmintinų dienų sąrašą neįtrauktą Lenkijos Respublikos valstybinę šventę — gegužės 3-ąją. 1791 m. gegužės 3 d. įsigaliojusi Lenkijos Karalystės ir jai priklausančių teritorijų (taip pat ir Lietuvos) konstitucija, pristatoma kaip pažangiausias to meto teisės aktas po Jungtinių Amerikos Valstijų konstitucijos, buvo paskelbta tada, kai Rusijos, Prūsijos ir Austrijos pirmą kartą pasidalytą Abiejų Tautų Respubliką faktiškai jau valdė Rusijos imperatorės Kotrynos II atsiųstas ambasadorius Jakovas Bulgakovas. Konstituciją tik trečdaliu balsų patvirtino Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Seimas — labiausiai korumpuotas, susiskaldęs, pats nedrausmingiausias parlamentas to meto Europoje.

„Ūkininko patarėjas“ paprašė Kovo 11-osios akto signatarą, filosofą **Romualdą Ozolą**, įtariantį, kad Lietuvos valdžia bando atkurti viduramžių uniją su Lenkija, pakomentuoti, ar labai nuskurstų Lietuvos atmintinų dienų sąrašas, jeigu jame nebūtų paminėta vos 14 mėnesių galiojusi ir ją sukūrusios valstybės griūties nesustabdžiusi konstitucija.

— **Ar Lietuvoje įteisinama gegužės 3-ioji nėra toks pat ideologinis kvaišalas kaip ir Rusijos lapkričio 4-oji?**

— Net nuosakiausių lietuvių ir lenkų mokslininkų nevienareikšmiškai vertinamas dokumentas į mūsų politinę apyvertą paleidžiamas deramai jo neišanalizavus ir politiškai bei idėjiškai neįvertinus, nors jo netapatumą lietuvių ir lenkų tautoms pripažįsta visi. 1791 m. konstitucija teisiškai panaikino, aneksavo

Lietuvos valstybę. Iki tol Liublino unijos nustatytų ryšių su Lenkija saistoma Lietuva dar turėjo šioji tokį valstybinį savarankiškumą (maždaug tokį, kaip Europos Sąjungos valstybės).

Gegužės 3-iosios konstitucija, kurios originalus pavadinimas yra Valdymo įstatymas (Ustawa rządowa), yra ne Lietuvos, o Lenkijos Respublikos konstitucija. Jos tekste aiškiai pasakyta, kad „Lenkijos Karūnos ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemių pasiuntiniai, atsižvelgdami į (...) pareigas bendrai Tėvynei — Lenkijos Respublikai“, steigia naują valstybę ir patvirtina „vieną bendrą ir nedalomą valstybės įstatymą“. „Stanislovas Augustas, iš Dievo malonės ir tautos valios Lenkijos Karalius, Didysis Lietuvos, Rusijos, Prūsijos, Mazovijos, Žemaičių, Kijevo, Voluinės, Podolės, Palenkės, Livonijos, Smolensko, Severo ir Černigovo Kunigaikštis, drauge su dvigubos sudėties konfederuotu Seimu, atstovaujantiu lenkų tautai (...)“, — teigiama konstitucijos įžangoje. Taigi Lietuva pristatyta tik kaip maža didelės valstybės dalelė. Lietuvos konstitucinės teisės buvo panaikintos. Ir, beje, slapta, nesukvietus viso Seimo. Lietuvos pasiuntiniai tame posėdyje nedalyvavo, „lietuviškos“ Seimo dalies valdovo pritarimas konstitucijai buvo išgautas prievarta.

Išryškėjus lenkų klastai, kai tapo aišku, kad Valdymo įstatymas juriškai naikina Lietuvos valstybę, Lietuvos parlamentariai po įnirtingų ginčų išsireikalavo konstitucinę pataisą — 1791 m. spalio 20 d. patvirtintas Abiejų Tautų Tarpusavio Įžadas (Zaręczenie Wzajemne Obojga Narodów). Bet ir šis Įžadas Lietuvos Didžiąjai Kunigaikštystei teskyrė Lenkijos „trečiosios“ teritorijos, srities vaidmenį — po Didžiosios ir Mažosios Lenkijos.

Nežinau, kaip pavadinti dabartinio Lietuvos Seimo, bebaigiančio įteisinti gegužės 3-ąją, elgesį — nuprotėjimas, išprotėjimas. O jeigu tai sąmoningas veiksmas, tada taip besielgiantys žmonės yra valstybės išdavikai.

— **Ar galėjo tobula konstituciją sukurti ir patvirtinti lengvai paperkami, dažniausiai kojomis balsavę 1791 m. Seimo nariai?**

— Tokie argumentai mūsų valdžiai nėra motais. Kalbėti apie kokią nors racionalų, valstybei ar tautai naudingą šiandienio Lietuvos politinio elito elgesį nėra prasmės. O lenkams ta konstitucija ir dabar suteikia didžiules galimybes. Lenkija gegužės 3-ąją tikrai gali laikyti istorine diena, triumfo valanda — nors ir visai nusigyvenusi, ji 1791 m. pavasarį į savo sudėtį juriškai be pėdsako įtraukė Lietuvą — karingąją pagaliau išsekusią savo kaimynę. Nesvarbu, kad abi valstybės jau senokai vystosi atskirai — dabartiniai bendri 1791-ųjų konstitucijos minėjimai nėra vien tik šūkių ir praeities prisiminimai. „Šiuolaikiškai įprasminant“ gegužės 3-ioji nutaikyta į ateitį. Lenkija tvirtai įsitikinusi, kad jos valstybingumas atsigauna po bet kokios okupacijos. Lenkų visuomenė dvasiškai

Isterija perauganti į šovinizmą ir agresiją

PETRAS KATINAS

Paskutiniai įvykiai Rusijoje, ypač neregėtas spaudimas mažajai Estijai, rodo, kad Kremlius ėmė aktyviai, pamindamas visus tarptautinius principus ir elementarios demokratijos normas, vykdyti savo agresyvią politiką, ypač posovietinėje erdvėje. Visagalis Kremlius caras su savo KGB generolais ir pulkininkais, užėmusiais svarbiausius postus politikoje ir ekonomikoje, nusimetė paskutiniuosius demokratijos skraistės likučius ir be jokių ceremonijų ėmė spausti Estiją, net pradėdami ekonominę blokadą. Faktiškai bandoma pakartoti 1939-1940 metų scenarijų, užgrobiančią Baltijos valstybes. Juk ir tada, pradžia buvo pareikalauta Estijos vyriausybės, kaip ir Lietuvos bei Latvijos vyriausybių, atsistatydinimo. Dabar be jokių ceremonijų reikalaujama Estijos premjero galvos, o pati Estija paskelbiama „fašistine valstybe“. Rusijos specialiųjų tarnybų ir aukščiausių pareigūnų sukurtos chuliganų vietinių rusų siautėjimas Taline ir prie Estijos ambasados Maskvoje jau ir aklam ar kurčiam parodė, kad Rusija vėl siekia atsiimti savo „istorines teritorijas“ prie Baltijos. Nesvarbu, kad nemaža dalis Baltijos valstybių patriotų Europos Sąjungos reakciją į Estijos įvykius įvertino kaip pavėluotą ir pernelyg aptakia, ginant visateisę Bendrijos narę nuo Rusijos agresijos. Vis dėlto, ES, atrodo, pradeda pamažu atsipeikėti, kita vertus, senoji Europa, neišgyvenusi sovietinės okupacijos, nesuvokia, kad Rusijos meškos letenos niekada neatsisakė grobio prie Baltijos.

Labai svarbu, kaip gegužės 18 d. Europos Sąjungos šalių lyderiai per susitikimą su Rusijos valdovu V. Putinu Samaroje primins jam apie agresiją prieš Estiją. Pagaliau, koks bus tas priminimas. Kaip pažymėjo Estija užsienio reikalų ministras Urmas Paetas, Rusija elgiasi taip, tarsi vis dar gyvuotų Sovietų Sąjunga.

Na, o tai, kad Kremlius pradėjo savo atvirą primityviausio nacionalizmo „teisėtą“ imperialistinių nuotaių kurtymą, rodo, kad atviros ginkluotos agresijos, kaip tai buvo pirmosios 1940 m. birželio okupacijos laikotarpiu, bet jau kol kas neplanuojama. Pradžiai pasitenkinama vietinių kolonistų ir jų palikuonių, tapusių Maskvos penktąja kolona, kurtymu. Aišku, taip pat ir vietinių su estiškėmis, latviškėmis ir lietuviškėmis pavardėmis, kurių, deja, irgi netrūksta. Tą rodo ir V. Putino paskelbti rusų kalbos metai buvusioje imperijoje; taip pat atviras fašistinių V. Putino jaunimo organizacijų, tokių kaip „Musiškiai“ („Naši“) ir „Jaunoji gvardija“ („Molodaja gvardija“), kurtymas aktyviems veiksams ne tik prieš vis dar drįstančią pakelti galvas Rusijos opoziciją, bet ypač mėginimas padaryti juos aršiais nacionalistais, kurie, reikalui esant, nė kiek nesusimąstys vykdydami Kremliaus užduotis. Kitaip tariant, kurti iš to neapsiplunksnavusio jaunimo savotišką smogiamąją gvardiją. O neapykanta Vakarams, išorės priešų ieškojimas, ištrauktas iš to paties sovietinio propagandinio arsenalo.

Tokioje situacijoje oficiali Lietuvos valdžios pozicija, atvirai kalbant, gana dviprasmiška. Nesvarbu, kad Lietuvoje apsilankiusi Estijos parlamento pirmininkė E. Ergma dėkojo Lietuvai už paramą, aišku, kad ta parama galėjo būti kur kas veiksmingesnė. Kaip ir Seimo priimta gana aptaki Estiją palaikanti rezoliucija. Tačiau nėra ko norėti iš neokomunistinės Lietuvos valdžios. Jau vien tai, kad paksininkų ir paleckininkų valdoma sostinės savivaldybė nedavė leidimo surengti mitingą prie Rusijos ambasados Vilniuje, daug ką pasako. Na, o Seimo rezoliucija ir negalėjo būti principinga Rusijos atžvilgiu.

stipri, jos tautinė savimone ugdoma keletą šimtmečių. XIX amžiuje abu sukilimai prieš carinę Rusiją vyko tikintis atkurti pagal 1791 m. konstituciją sudarytą Lenkijos valstybę.

Žinoma, 1791 m. konstitucijoje žmonių teisės gana patraukliai suderintos su Lenkijos valstybės interesais. Tačiau šiandien lenkai su išplėtomis iš nuostabos akimis žiūri, ką mes išdarinėjame. Lietuvos Seimo narį Emanuelį Zingerį, kuris europarlamentaro Vytauto Landsbergio paragintas pasiūlė įtraukti gegužės 3-ąją į atmintinų Lietuvos dienų sąrašą, visi Lenkijos laikraščiai laiko išsišokėliu. Lenkams nesuvokiama tokios lietuviškos iniciatyvos logika.

O ji gali būti labai paprasta. Prezidento Valdo Adamkaus aplinka ne kartą prasitarė, kad Lietuvai su Lenkija reikia užmegzti kur kas glaudesnius nei paprasta partnerystė ryšius. Ar tai siekis atkurti Lenkijos ir Lietuvos uniją — nežinau. Bet kaž-

kas panašaus į tai: Lenkijos kapitalui perduodami Lietuvos ekonomikos gigantai, pas mus bandoma įteisinti lietuviškai abėcėlei svetimas raides (jeigu nepavyktų prastumti „l“ su diakritiniu ženklu, tai bent „w“ — toks įstatymas jau pateiktas svarstyti), kad vietos lenkų pavardės į lietuviškus pasus galėtų būti rašomos nevalstybine kalba.

Norom nenorom kyla įtarimas, kad mūsų elitas netiki, jog Europos Sąjungos projektas pavyks. Bijodami, kad Lietuvos nepaimtų Rusija, mūsų aukštieji politikai nori ją atiduoti Lenkijai. O nemažai mūsų žmonių visiškai nenutuokia, kas yra tautinis išdidumas, nacionaliniai interesai, nežino, ką daryti su atkurtąja Lietuvos valstybe, ir nesusiimąstydami vėl puola į Lenkijos glėbį.

Kalbino „Ūkininko patarėjo“ korespondentas
Arnoldas Aleksandravičius
Sutrupinta iš **Bernardinai.lt**

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė Laima Apanavičienė

Mamos diena, tai ir Močiutės diena

Šių metų Čikagos liuanistinės mokyklos rašymo konkurse viena tema — „Mano močiutė“ — buvo ypatingai populiari. Daugumos mūsų mokinių močiutės gyvena Lietuvoje. Jų labai pasiilgstama, jos labai mylimos ir lankomos vasaros atostogų metu, telefonų skambučiais ir sapnais...

Paskaitykime, ką ČLM mokiniai rašo apie Močiutes.

Mano močiutė yra geriausia pasaulyje. Ji žino, kas man patinka ir koks valgis mano mėgstamiausias. Kai kada močiutė man mezga kojines. Mano močiutė daro šaltus barščius.

Man patinka senelių sodas, nes ten yra uogų, vaisių, daržovių. Ten aš padedu močiutei ravėti bulves, tada gaunu ledų. Prie sodo yra prūdas. Aš su pusbroliais ir močiute ten einu. Sode dar yra baseinas su pirtele.

Prie namų yra parduotuvė. Aš su močiute ten einu apsipirkti. Močiutė man leidžia eiti pas pusbrolius. Kiekvieną vasarą aš su sese važiuoju į Lietuvą. Mano močiutė gavo kompiuterį, aš visada juo žaidžiu. Kalbu su močiute per internetą. Aš savo močiutę labai myliu. Visi mes važiuojame į Šventąją. Ten močiutė man perka daug ledų ir leidžia šokinėti nuo Beždžionių tilto. Šiandien mano močiutės gimtadienis. Blogai, kad negaliu būti su ja. Siunčiu jai milijoną bukių!

Adas Petkevičius

Mano močiutė gyvena Lietuvoje. Aš labai mėgstu važiuoti pas ją į svečius, nes ji mane visur vežioja. Ji man yra labai gera. Kai aš pas ją atvažiuoju, ji man nuperka daug dovanų. Ji turi ilgus plaukus ir gražias mėlynas akis. Mano močiutė yra labai graži. Kai aš buvau maža, ji man sekė gražiausias pasakas ir dainuodavo gražias daineles. Jos balsas buvo labai gražus. Ji niekada nesibara ir nepyksta ant manęs. Mano močiutė moka pagaminti skaniausius valgius. Mano mėgstamiausia yra močiutės daryta pica. Močiutė dirba parduotuvėje se-

namiestyje. Ji man leidžia važiuoti kartu su ja į darbą, o aš labai mėgstu jai padėti darbe. Aš laikiu kada vėl galėsiu nuskristi pas ją. Aš esu labai laiminga, kad turiu tokią gerą močiutę!

Kamilė Lazauskaitė

Mano močiutė gyvena Lietuvoje. Ji gyvena kaime prie Klaipėdos su seneliu ir šuniu Reksu. Močiutė su Reksu dažnai supasi supynėse. Jai patinka dirbti sode ir darže. Ji turi šiltnamį, kur augina agurkus ir pomidorus. O lauke augina obelų, žemuočių, braškių, arbūzų ir žirnių. Mano močiutė dar vairuoja mašiną. Kai močiutė nedirba, ji skaito. Mano močiutė labai skaniai gamina. Ji labai skaniai ruošia agurkus žiemai. Aš skrendu pas močiutę kiekvieną vasarą. Man ten patinka, nes aš su močiute šnekuosiu. Močiutė skaniau gamina valgyti nei mano mama. Aš padedu savo močiutei. Mes su močiute važiuojame į pliažą, perkame ledų, maudomės. Man patinka, kai mano močiutė kepa šašlykus ir dešras. Mano močiutė labai prižiūri ir rūpinasi gėlėmis. Ji turi labai daug gėlių. Močiutei nepatinka žvejoti. Mano močiutė pati geriausia!

Žygmantas Kataržis

Mano močiutė gyvena Lietuvoje, Kaune. Jos plaukai šviesūs. Mano močiutė labai darbšti. Vasarą ji kiekvieną dieną eina į Saborą. Kai grįžta, padaro valgyti ir paskui eina dirbti į sodą. Ir taip jos diena praeina. Mano močiutė labai gera. Kai aš pavalgau, ji duoda man saldainių ir leidžia visur

Gegužės 6 d. ČLM mokinių ansamblis (vadovė mok. Birutė Jašinskienė) dainavo mamytėms ir močiutėms.

Laimos Apanavičienės nuotraukos

eiti su draugais. Mano močiutė dar mane mokina. Kai aš buvau Lietuvoje, ji išmokė mane ravėti daržą. Kai išmokau, aš jai galėjau padėti. Kai aš noriu valgyti, močiutė dažnai padaro mano mėgstamiausius patiekalus, pavyzdžiui, bulvinius blynus arba cepelinus. Mes su močiute mėgstam žaisti žaidimus. Mano močiutė labai labai gera.

Tadas Petraitis

Mano močiutė gyvena kaime, Lietuvoje. Ji labai gera ir graži. Kaime yra sunku gyventi, nes reikia daug dirbti. Ji anksti keliasi, kuria krosnį, šeria gyvulius, lesina vištas. Mano močiutė turi karvę, vardu Žalė. Ji duoda daug skanaus ir šilto pieno. Mano močiutė ir pati kvepia pienu. Pusryčiams ji man iškepa labai skanius blynus. Aš mėgstu žiūrėti, kai mano močiutė triūsia virtuvėje. Aš retai ją aplankau, todėl labai jos pasiilgstau. Dabar mano močiutė serga, ji susilaužė koją, todėl man jos labai gaila. Aš linkiu, kad ji kuo greičiau

pagytų. Aš padėsiu jai visuose darbuose, nes aš labai ją myliu. Mano močiutė turi labai ilgus plaukus. Man patinka žiūrėti, kai ji juos pinasi eidama į bažnyčią. Ji turi daug gražių skarelių. Būk sveika, močiute, ir lauk manęs atvažiuojančio.

Edvinas Karalius

Man labai patinka mano močiutė. Ji yra geros širdies. Ji gyvena Lietuvoje. Ji labai mane myli. Mano močiutė yra nuoširdi. Ji padeda tam, kam yra sunku, nors ir jai sunku. Močiutei Dievas labai padeda. Močiutė gyvena kaime. Ji augina gyvūnėlius ir augalus. Jai visi patinka. Visi gyvūnėliai myli ją.

Aš labai myliu močiutę. Kai mane mamytė pabara, močiutė susirūpina ir mane užtaria. Močiutė man visada nuperka ledų. Kai aš būnu Amerikoje, aš labai pasiilgstau močiutės. Kai atvažiuoju pas močiutę vasarą, mes labai smagiai praleidžiame laiką.

Emilija Daunoravičiūtė

Viltės piešta antis — tarp nugalėtojų

Viltė Vaitkutė su apdovanojimais.

Ilinojaus valstijos gamtos išteklų departamentas kasmet rengia piešinių konkursą „Junior Duck Stamp Design Contest“. Jame gali dalyvauti visi valstijos meno mokyklose, privačiose, valstybinėse mokyklose ar namuose piešti besimokantys vaikai. Konkursui vaikai pateikia Ilinojaus valstijoje gyvenančių ančių piešinius.

Ilinojaus valstijos konkurso nugalėtojas dalyvauja visos Amerikos konkurse, kuriame rungtis su kitų valstijų nugalėtojais. Pagal visos Amerikos ančių piešimo konkurso laimėtojo piešinį yra išleidžiamas pašto ženklas.

Šįmet Ilinojaus valstijos „Junior Duck Stamp“ konkurse ketvirtokė Viltė Vaitkutė, kuri lanko Hinsdale „Center for the Arts“ meno mokyklėlę, laimėjo antrąją vietą savo amžiaus vaikų grupėje (ketvirtos – šeštos klasės mokiniai).

Pereitais metais šiame Ilinojaus valstijos konkurse ji laimėjo trečiąją vietą. Į savo piešinį Viltė žiūri savikritiškai, sakydama, kad ne visai „tikroviškai“ nupiešė debesis ir medžio kamieną. Konkurso teisėjai, anot jos, paprastai nori, kad piešinys atrodytų tikroviškai, nes ančių piešimo tikslas ir yra supažindinti su Ilinojuje gyvenančiais vandens paukščiais.

Laima Apanavičienė

Viltės Vaitkutės piešinys Ilinojaus valstijos konkurse užėmęs 2-ą vietą 4–6 klasių mokinių grupėje.

P. JURKAUS KNYGĄ PASITINKANT

Gegužės 20 d., sekmadienį, 12:30 val. po pietų Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, įvyksiančio Prano Jurkaus knygos „Lemties vingiuose“ būsimos pristatymo proga spausdiname knygos autoriaus sesers laišką.

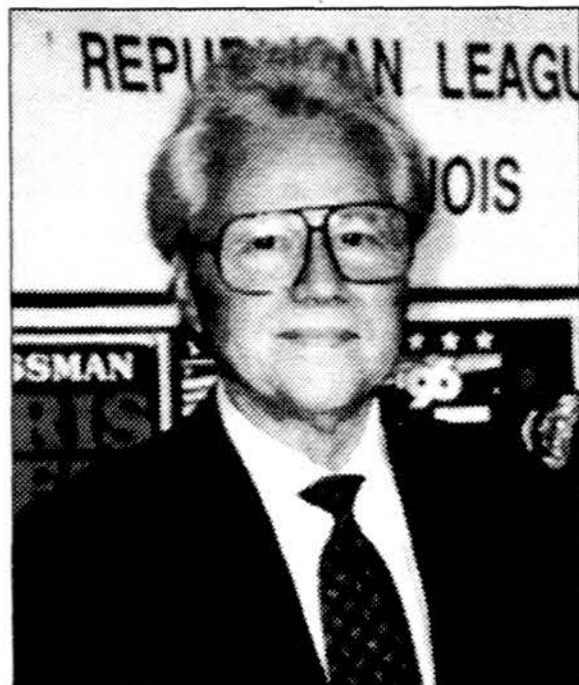
Mielas broli Pranai!

Perskaičiau Tavo knygą „Lemties vingiuose“. Gražus ir prasmingas pavadinimas. Pasakoji apie pirmąjį didelį savo buities posūkį – išgyvenimus svetimoje šalyje, toli nuo gimtinės, nuo artimųjų. Šitas vingis lėmė ir tolimesnį Tavo gyvenimą. Knygoje daug informacijos apie pokario laikotarpį. Padarei didelį, kruopštų darbą. Gausi medžiaga paveikė mano protą ir jausmus, sukėlė daug minčių ir emocijų. Džiaugiuosi ir didžiuojuosi Tavimi.

Apie sunkų kelią į Vakarus, į priverstinę tremtį, šį tą žinojau iš M. Katiliškio, J. Jankaus, B. Pūkelevičiūtės knygų. Visai kas kita skaityti brolio atsiminimus, žmogaus pasakojimą.

Pradžioje man atrodė, kad knyga skirta gana siauram skaitytojų ratui – tiems išeiviams, kurie gyveno tremtyje Liubeke, išgilinusi (knyga perskaičiau antrą kartą) suvokiau, kad panaudotos medžiagos gausia ir apimtimi, idėjiniu jos akcentavimu knygos paskirtis žymiai platesnė.

Puiku, kad knygos vaizdais ir pasakojimo nusiteikimu akcentuojai (nors netiesiogiai) kelias labai svarbias idėjas – aukštini mokslą, pabrėži jo reikšmę asmenybei; vertini

Pranas Jurkus

patriotinį jausmą, meilę paliktai tėvynei Lietuvai. Tikrai stebėtinai Jūsų, jaunųjų lietuvių liubekiečių, ryžtas ir atkaklumas mokytis. Ir daug pasiekė.

Žinai, pasakysiu atvirai, pasikeitė mano nuomonė apie išeivius lietuvius. Atvyksta jie tokie pasiturintys, mokyti žmonės (teisininkai, gydytojai, inžinieriai, rašytojai, lektoriai). Visai natūralu – jie iš turtingos šalies. Bet kai sužinai apie jų gyvenimą, supranti, kad visa tai dažniausiai buvo pasiekta per vargus.

Man labai patiko Tavo pasakojimai

mas apie gimnazijos įkūrimą, mokymosi tvarką, dėstomus dalykus, gimnazistų buitį, kultūrinę veiklą. Kai kuriuos Tavo draugus, kringiškius gimnazistus, ir aš pažinojau. Prisimenu Antusį Žiobaką ir jo brolių Povilą, Kazį Šimą (Šimuliuką), R. Šilbajorį, M. Zamzičkaitę. Mokytojas Juozas Kojelis manęs nemokino, bet taip ir stovi akyse gražus, aukštas, išdidus, susinėręs rankas už nugaros, bevaikštantis gimnazijos koridoriuje. Kompozitorius E. Balsys ir mane mokė muzikos. Labai reiklus ir griežtas.

Apie Liubeko gimnaziją pasakoji gana šmaikščiai aprašydamas vieną kitą mokinių nuotykių. Patiko pasakojimas apie arkliuką „Pierniką“, kaip jis vilko jūsų rastą automobilį per Liubeko centrą. Įdomus pasakojimas apie pirmąjį diktantą, „samagono varymą bendrabutyje ir kt. Tik gal nebūtina skaitytojui žinoti apie Algio meilės nuotykius, apie Tavo paties ankstesnę kelionę į Kauną. Gal ir tos kai kurios dainuokos nelabai reikalingos.

Daug medžiagos surinkai apie gimnazijos mokytojus. Faktai (gimimo data, vieta, išsimokslinimas ir kt.) svarbu, bet įdomiausia – taikli mokytojo charakteristika. Gražu, kad su gilia pagarba mini pirmąjį gimnazijos direktorių Martyną Gelžinį. Taikliai pasakoji apie griežčiausią mokytoją E. Krygerienę, išpūdingą susitikimą su ja po daugelio metų. Įsimintinas Tavo bendravimas su kunigu Vaclovu Martinkumi.

Kaip puiku, kad po daugelio metų, jūs, liubekiečiai, palaikote glaudžius ryšius.

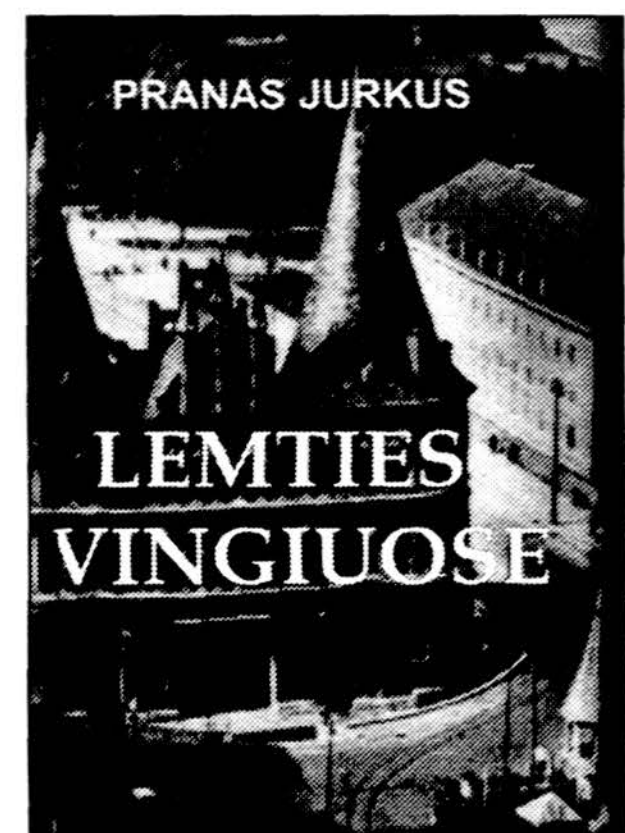
Mes, t.y. aš, Ramūnas (sūnus) ir Edita (marti), didžiuojamės knygos

sukeltais išpūdziais ir stebimės – kaip sugebėjai išsaugoti tiek asmeninių dokumentų, nuotraukų ir, žinoma, savo „kalendoriuką“, kuriame, kaip sakei, žymėjaisi faktus, datas, įvykius ir kt. Stebėtina! Tačiau pagirtina! To visko prireikė.

Mes buvome išsiskyrę beveik 50 metų. Dabar kelis syk susitikę, nesusėjome visko pasipasakot. Dėl to „Lemties vingiuose“ man svarbi knyga – iš jos sužinojau daugiau apie Tave, geriau Tave pažinau. Dar viena smulkmena. Kai susitikom, Tu pasakei, kad rašai knygą. Aš nepatikėjau, kad kalbi rimtai. Ir štai – stora, daugiau nei 200 puslapių knyga mano rankose. Tikrai džiaugiuosi ir sakau – ačiū.

Su geriausiais linkėjimais,
sesuo Adelė

Telšiai, 2007 m. balandžio 24 d.

Mums ten esant, jis per vertėją pasakė arabui: „Tie pilgrimai nori vykti prie Negyvosios jūros (ji taip vadinasi dėl to, kad yra netinkama plaukioti, nes labai prisotinta siera; įmestas į ją žmogus gali uždusti), prie Jordano upės ir prie Jerichono. Ar pažadi juos sveikus atgal parvesti?“ „Pažadu, – atsakė arabas, – juos sveikus atgal parvesti, nes turėsiu penkiolika gerų strėlininkų arabų. Be to, anose vietose plėšikaujantys arabai man gerai žinomi, artimi mano bičiuliai. Jei tektų susidurti su nepažįstamu būriu, pirmasis pulčiau priešą, ir vėčiau tegul mane užmuša, negu liksiu netesėjęs savo pažado. Tuo metu pilgrimai tegul gelbstisi kaip išmano. Tik tai maistą man turės duoti. Kol jie man teiks maistą, tol aš juos lydėsiu, kur tik jie norės“.

Is to pasakymo aišku, kad arabai ne visada sotūs. Paskui savo papročiu prisiekė, prie kaktos pridėdamas dešinę ranką ir pakeldamas į dangų akis. Sangiachas mums dar davė tris šačius su šautuvais. Paskui išėjome. Minėtasis arabas palydėjo mus iki vienuolyno, tenai, kad patvirtintų priesaiką, greitai suvalgę paduotą duoną su druska.

Nors arabai ir papratę plėšikauti, tačiau jiems būdingas kažkokios Dievo valios pagonims įkvėptas savotiškas nuoširdumas. Norėdami, kad jų priesaika būtų laikoma tikra ir tvirta, ją patvirtina suvalgydami duoną su druska. Jei tą daro gerai nusiteikę galima jais pasikliauti. Jei, kas paduota, valgo nenoromis, susiraukę, aišku, kad jų mintys nedoros. Tą patvirtino mūsų arabo elgesys: nors turėjome daug keblumų, jis išlaikė duotą žodį. Tas toliau bus plačiau paaiškinta.

Išėję iš vienuolyno, už žuvų vartų užsėdė ant asilų, leidomės į kelionę. Mus lydėjo šeši broliai vienuoliai. Sunki uolų keliu tris mylias nukeliavę, prieš pat saulės laidą atvykome prie šv. Sabos vienuolyno, kuris yra graikų. Pats vienuolynas ne toks erdvus, bet ratu aplinkui uolose iškalta tiek buveinių, kad senovėje toje vietoje bus buvę penki tūkstančiai vienuolių. Vienuoliai mus mandagiai priėmė ir pavaišino savo valgomajame. Man su savaisiais kalbant savąja kalba (idiomate nostro), makedonietis vienuolis Dionizas Damaskietis, supratęs kalbą, pradėjo su manimi slaviškai kal-

KELIONĖ Į JERUZALĘ

M. K. RADVILA NAŠLAITĖS

Nr. 27

bėtis. Pasisakė buvęs Lietuvoje, pažįstas beveik visus aukštuosius pareigūnus. Ir manęs paklausė apie mane patį, teisingai išardamas mano vardą. Atsiminė, kaip mirus karaliui Žygimantui Augustui, vykdamas į Maskvos kunigaikštystę aukų rinkti, iš manęs buvo gavęs asmens patikimumo pažymėjimą. Mat tada kartu su vyskupu Valerijonu senato buvau paskirtas viešosios tvarkos žiūrėti.

Dievas taip viską sutvarkė, kad jis manęs neatpažino. Dauguma pravoslavų nelabai mėgsta katalikus. Tad jeigu jis mano vardą būtų pasakęs savo tautiečiams, būčiau galėjęs patirti tam tikrų sunkumų, labiausiai dėl to, kad su savimi neturėjau turkų imperatoriaus rašto. Turkai nepraleidžia progos, pasitaikius galimybei, pasipelninti. Nemažai kam taip atsitiko, apie kuriuos sužinodavo, kad turi kokių nors lėšų išsipirkti iš jų rankų.

Vienuoliai tenai mums papasakojo, ką anksčiau buvome girdėję Jeruzalėje, nes dalykas buvo visiems žinomas, kad turkų imperatoriaus Selimo II laikais šiame pačiame vienuolyne buvę tūkstantis vienuolių. Visi jie dėl vieno nelaimingo atsitikimo buvę išžudyti. Mat kažkokiam naujam Jeruzalės sangiachui pradendant eiti pareigas, šio vienuolyno vienuoliai, norėdami jį pasveikinti ir nuiteikti, kad būtų jiems maloningas, nuėjo pas jį kiekvienas gaidžiu nešinas. Šis, pamatęs tiek daug (buvo tūkstantis) žmonių, vienodais rūbais apsirengusių (vaizdas buvęs labai gražus), per vertėją paklausė, kas jie tokie. Jie atsakė esą šv. Sabos vienuoliai atsiskyrėliai, atėję pasveikinti naują savo valdytoją, meldami jam laimės, sėkmės ir laimingo valdymo. Dėl savo neturto neturėdami geresnių dovanų, prašė malonėti priimti tas menkas dovanas, būti jiems maloniam ir gailestingam.

Barbaras atsakęs, kad mielai priimtas jų dovaną, bet negalys ramiai žiūrėti į tokią minią gaurų (turkai vadina krikščionis ne žmonėmis, bet šunimis). Bijas, kad tokia daugybė vienoj vietoj susitelkusių krikščionių, jam valdant, nesugalvotų kokią maištą kelti. Reikia užbėgti neramumams už akių: tokį gaurų daugumą sumažinti. Todėl iš visų išsirinkęs dvidešimtį, kokius pats norėjo, kitus sargybiniams paliepė čia pat žiauriausiai sukapoti į gabalus. Kai apie tas skerdynes pranešė Selimui, tas jį pagyrė esant uolų ir gudrų pareigūną. Kai aš lankiausi, tame vienuolyne tebuvo maždaug trisdešimt vienuolių.

Pavalgę sugulėme pailsėti. Apie vidunaktį, suduodami į lentą, nes varpais skambinti turkų valdomose žemėse uždrausta, žadino vienuolius keltis rytinių maldų kalbėti.

Išvykę iš vienuolyno, joje kalnų keliu tarp baisių uolų ir akmeninių skardžių. Jei nebūtų šviesos mėnulis, jokių būdu nebūtume galėję keliauti. Vis dėlto tokiu keliu naktį nujojome tris mylias.

Liepos ketvirtą dieną auštant pamatėme Negyvąją (Asfaltą) jūrą. Prie jos kranto atvykome tik tai antrą valandą dienos. Ši jūra, greičiau ežeras, tėra dvidešimties mylių ilgio ir pačioje plačiausioje vietoje tikrai šešių ar septynių mylių pločio. Telkšo toje vietoje, kur už bjaurias nuodėmes, kad būtų paliudytas dangaus teisingumas, iš dangaus nuleidus ugnį, sudegė penki miestai. Jų vardai tokie: Sodoma, Gomora, Socharas, Amonas ir Sebionas. Kiti, ypač Georgijus Kedrenas „Istorijoje“, rašo, kad tie miestai sugriuvę. Paskutinius tris Kedrenas vadina taip: Segoras, Adamas ir Saboimas.

Visas tas ežeras sierinis. Jo krantuose padegti akmenys dega kaip malkos. Keletą parsivežiau iš tirti. Juozapas Flavijus knygoje apie žydų karą (5 kn., 3 sk.) tą ežerą tiksliai ir teisingai aprašė; ypač tai, ką ir pats mačiau, kad jis tris kartus per dieną keičia spalvą: rytą vanduo būna juosvas, vidudienį, kai labai dideli karščiai, įkaitęs pasidaro mėlynas kaip audeklas, o prieš saulės laidą, karščiui sumažėjus, purvinai rausvas, gal labiau rusvas. Tačiau vaisių, kaip rašo Juozapas ten pat 5-oje knygoje, kurie auga medžiuose kaip obuoliai ir kurių vidus nuskynus pilnas pelenų ir plėnių dūmais virsta, jokių nemačiau.

Bus daugiau.

Gaisras „Mažeikių naftoje“.

Eltos nuotr.

Dėl gaisro apkaltintas amerikietis

Atkelta iš 1 psl.

pateiktas rekomendacijas išnagrinėti Ūkio, Sveikatos apsaugos, Aplinkos ir Vidaus reikalų ministerijoms, pranešė Vyriausybės spaudos tarnyba.

Pasak pranešimo, komisija nustatė, jog labiausiai tikėtina, kad avarija įvyko, pro suplonėjusio vamzdžio įtrūkimą išsiveržus ir užsidegus cheminei medžiagai gudronui. Smarkiai suplonėjusi vamzdžio sienelė negalėjo atlaikyti didelio slėgio.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu sudarytos komisijos išvados kol kas nėra pateiktos viešai.

Prokurorai jau pateikė įtarimus įmonės vadovui amerikiečiui Paului Nelsonui Englishui — jam paskirta kardomoji priemonė — rašytinis pasižadėjimas neišvykti iš Lietuvos.

Pasak spaudos, atlikus ekspertizės kilo įtarimų, kad dėl įmonės vadovų kaltės gamykloje vėlavo kai kurie darbai, nebuvo atliekamas vamzdžių remontas. Gamyklos atstatymo darbai ešą taip pat vėluoja, nors, pasak „Mažeikių naftos“ vadovų, juos numatoma baigti iki šių metų pabaigos.

Gaisro nuostoliai vertinami maždaug 130 mln. litų.

Popiežius pritaria politikų ekskomunikavimui

Vatikanas, gegužės 9 d. (AFP/BNS) — Popiežius Benediktas XVI trečiadienį autoritetingai pareiškė pritarantis Meksikos Katalikų Bažnyčios grasinimams ekskomunikuoti politikus, balsavusius už tai, kad abortas nebūtų laikomas nusikalstama veika.

„Šis grasinimas nėra savavališkas — jį numato Kanonų teisė, — žurnalistas teigė popiežius lėktuve, skraidinančiame jį į Braziliją, kur prasidės pirmasis oficialus ganytojiškas jo vizitas po abu Amerikos žemynus. — Įstatymuose parašyta, kad vaiko nužudymas yra nesuderinamas su Komunija, ir vyskupai nė kiek nesavivaliavo. Jie tik atkreipė dėmesį į tai, ką leidžia bažnytinė teisė“.

Meksikos vyskupai pagrasino atskirsią nuo Bažnyčios kiekvieną Meksikos miesto tarybos narį, kuris balan-

dį balsavo už tai, kad Meksikos sostinėje moterims būtų leista nutraukti nėštumą. Meksikas — viena iš nedaugelio vietų Pietų Amerikoje, kur leidžiami abortai.

Po tokių popiežiaus žodžių Vatikanu atstovas žiniasklaidai Federico Lombardi patikslino, kad Meksikos Bažnyčia neekskomunikavo Meksikos miesto mero, pritarusio abortus įteisinusiam įstatymui, o popiežius taip pat nesiėmė jokių panašių veiksmų.

Tačiau, pasak F. Lombardi, abortams pritarę politikai „liko be Komunijos“ — vieno pagrindinių Katalikų Bažnyčios sakramentų.

Trečiadienį popiežius pradėjo keturių dienų viešnagę Brazilijoje. Ganytojiško vizito metu jis stengsis Pietų Amerikoje, kur daugelis tikinčiųjų pereina į evangelinius tikėjimus, sustiprinti Bažnyčios autoritetą.

SPORTAS

* Antrą pralaimėjimą iš eilės NBA pirmenybių Vakarų konferencijos pusfinalyje patyrė Šarūno Jasikevičiaus „Golden State Warriors“ komanda, trečiadienį svečiuose po pratęsimo 117:127 turėjusi pripažinti Jutos (Utah) „Jazz“ krepšininkų pranašumą. Pirmąsias rungtynes varžovams, kurie serijoje iki keturių pergalių pirmuoja 2:0, „Golden State Warriors“ išvykoje taip pat pralaimėjo po atkaklios kovos — 112:116. Lietuvis buvo tarp keturių savo komandos žaidėjų, kurie trečiadienio rungtynėse vėl nežaidė.

* Pirmuoju Rusijos vyrų krepšinio superlygos A diviziono pusfinalio dalyviu tapo Antano Sereikos treniruojama Kazanės „Uniks“ komanda su trimis lietuviais. Ketvirtadienį trečiojoje ket-

virtfinalio rungtynėse „Uniks“ krepšininkai svečiuose 85:84 įveikė Primorės krašto „Spartak-Primorje“ penketuką ir laimėjo seriją iki trijų pergalių 3:0. Pirmąsias dvi rungtynes savo aikštėje Kazanės komanda laimėjo 87:70 ir 84:74. Daugiausiai prie trečiosios pergalės prisidėjo trys lietuviai, pelnę net 46-taškų: Kšyštofas Lavrinovičius įmetė 19 taškų, Saulius Štombergas — 15 ir Darjušas Lavrinovičius — 12.

* 3-čią kartą Italijoje vykusioje „Coppa Citta di Asti“ dviratininkų lenktynėse ketvirtas finišavo „Feralpi Miche“ komandos narys Andrius Buividas. Lietuvos dviratininkas 158 km distancijos finišo 50 sekundžių pralaimėjo lenktynių nugalėtojui vokiečiui Tony Martinui.

Konservatorių siūlymai gali sukelti demokratijos deficitą

Vilnius, gegužės 10 d. (BNS) — Reaguodami į opozicinės Tėvynės sąjungos paskelbtą „kryžiaus žygį“ prieš Rusijos įtakos stiprėjimą, politologai teigia, jog konservatorių iniciatyva atsisakyti tiesioginių prezidento rinkimų gali pakenkti demokratijai Lietuvoje.

Mykolo Riomerio universiteto Politikos mokslų katedros vedėjas Antanas Kulakauskas teigia, jog konservatorių siūlymas prezidentą rinkti Seime „demokratijos požiūriu yra žingsnis atgal“.

Anot profesoriaus, nors kai kuriose kitose šalyse prezidentai renkami parlamente, tačiau būtina atsižvelgti į nusistovėjusias tradicijas ir galimas pasekmes.

„Abejotina, ar institucinėmis priemonėmis įmanoma sumažinti Rusijos įtaką Lietuvos vidaus politikai. Juk yra Seimo rinkimai, kuriuose Rusija irgi dalyvauja“, — sakė A. Kulakauskas.

A. Kubiliaus iniciatyvą rinkti prezidentą Seime profesorius A. Kulakauskas įvertino kaip „institucinius žaidimus“, kurie mažina visuomenės pasitikėjimą politika bei politikais.

A. Kulakauskas teigimu, kur kas geresnė Rusijos sulaukymo priemonė būtų visuomenės atsparumo stiprinimas, nes stipri bei vienybė pilietinė visuomenė yra geriausia apsauga nuo bet kokių užsienio valstybių įtakų.

Panašios nuomonės dėl pilietinės visuomenės stiprinimo laikosi ir Klaipėdos universiteto Humanitarinio fakulteto docentas Vyngantas Vareikis.

„Seimui derėtų kurti „Maršalo planą“ Lietuvai, kurio esmė — kelti gyventojų pragyvenimo lygį, ugdyti pilietiškumą ir patriotizmą“, — sakė V. Vareikis.

V. Vareikis taip pat kritikavo konservatorių siūlymą prezidentą rinkti Seime.

„Jei Seime būtų renkamas prezidentas, niekas neapsaugotų nuo partijų įtakos. Prezidento rinkimai Seime virstų parlamentinės respublikos valdymu su visomis savo blogybėmis“, — sakė politologas.

Tėvynės sąjungos siūlymus anksčiau kritiškai įvertino Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas bei premjeras Gediminas Kirkilas.

„Klausimas dėl tiesioginių prezidento rinkimų tikrai nėra šiandienos, nes tai susiję su Konstitucijos pakeitimu. Kaip žinome, dauguma žmonių pasisako už tai, kad kuo daugiau Lietuvoje būtų pareigūnų tiesiogiai renkamų ir atskaitingų piliečiams, todėl ir aš pasisakau, kad šalyje būtų kuo daugiau žmonių atskaitingų pareigūnų“, — sakė parlamento vadovas.

Premjero Gedimino Kirkilo nuomone, „reikia laikytis mūsų Konstitucijos ir nusistovėjusių tradicijų, be to, dauguma šalies gyventojų norėtų rinkti prezidentą tiesiogiai“.

Tėvynės sąjunga (TS, konservatoriai), siekdama stabdyti Rusijos įtaką Lietuvai, parengė „Rusijos sulaukymo strategiją“, kurioje, be kitų idėjų, numatyta atsisakyti tiesioginių prezidento rinkimų, šalies vadovą renkant parlamente.

KGB generolams — ne vieta tarp apdovanotųjų ordinais

Vilnius, gegužės 10 d. (BNS) — Nepriklausomas teisės ekspertas teigia, kad su sovietiniu saugumu KGB siejamų veikėjų neturi būti tarp apdovanotųjų Lietuvos valstybės ordinais.

Teisės projektų ir tyrimų centro tarybos pirmininko, advokato Kęstučio Čilinsko ketvirtadienį išplatintame pranešime, be kita ko, teigiama, kad „su teise nesuderinami“ Lietuvos prezidento kanceliarijos kancelerio Giedriaus Krasausko teiginiai, esą KGB generolo apdovanojimas Lietuvos ordinu buvo teisėtas.

K. Čilinskas, matyt, reagavo į visuomenės diskusijas dėl prieš keletą metų įtakingam Rusijos veikėjui, kaip manoma, praeityje — KGB generolui ir žvalgybininkui, Vladimirui Jakuninui iš Lietuvos prezidento rankų įteikto aukšto val-

tybinio apdovanojimo.

Anot teisininko, 1991 m. Atkuriamasis Seimas nutarimu nustatė, kad KGB yra neteisėtai Lietuvoje veikusi represinė institucija, nusikaltusi Lietuvos valstybei ir jos žmonėms, laužiusi žmonių teises, žudžiusi jų kūnus ir sielas. Tuo tarpu pagal įstatymus Lietuvos valstybės ordinais, medaliais ir kiti pasižymėjimo ženklai skiriami tik Lietuvos valstybei nusi-pelnusiems asmenims pagerbti.

„KGB generolas negali būti priskiriamas prie Lietuvos valstybei nusi-pelnusių ir gerbtinų asmenų“, — teigia K. Čilinskas.

Teisininko nuomone, pagal įstatymą prezidentas turi teisę spręsti, ar išbraukti KGB generolą iš apdovanotųjų sąrašo, jei paaiškėja, kad apdovanojimo asmens veika žemina apdovanojimo vardą.

V. Landsbergis sveiksta po širdies ritmo atkūrimo procedūros

Vilnius, gegužės 10 d. (BNS) — Europos Parlamento narys, buvęs konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis po trečiadienį atliktos atkuriamosios širdies ritmo procedūros jaučiasi gerai ir penktadienį bus išleistas iš ligoninės.

Tai Lietuvos radijui sakė Santariškių klinikų Kardiologijos centro širdies aritmijų ir rentgenochirurgijos skyriaus vadovas Audrius Aidietis.

Į Santariškių klinikas V. Lands-

bergis trečiadienį buvo paguldytas, nes po neseniai atliktos širdies operacijos jam pasikartojė prieširdžių ritmo sutrikimai.

Širdies ritmas atkurtas be chirurginės intervencijos, per zoną.

Balandžio 5 d. Santariškių klinikų širdies chirurgijos centre V. Landsbergiui, kuriam rudenį sueis 75-eri, buvo atlikta širdies kraujagyslių šuntavimo operacija.

Šios operacijos reikėjo, kad būtų išvengta širdies infarkto.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Tony Blairas: rokeris, tapęs prieštaringu vadovu, traukiasi

Pastaraisiais metais T. Blairas susilaukė daug kritikos.

„Telegraph“ nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

tada, 1997-ųjų gegužę, ir dabar”, — pareiškė jis.

T. Blairas karštai gynė savo veiklą einant pareigas: „Pasakysiu jums, pridėjęs ranką prie širdies, vieną dalyką: dariau tai, ką maniau esant teisinga”.

Ypač jis gynė savo sprendimą paremti Jungtines Valstijas po 2001 metų rugsėjo 11 dienos teroro išpuolių Niujorke ir Vašingtone, taip pat prisidėti prie invazijos į Iraką.

„Karas su teroru yra valios išbandymas”, — sakė T. Blairas.

„Galbūt aš buvau neteisingas... bet patikėkite, dariau tik tai, ką maniau esant teisinga savo šaliai”, — pridūrė jis.

Dešimt metų Didžiajai Britanijai vadovavęs Tony Blairas bus prisimenamas kaip politikas, kuriam valdant šalies politika tapo priklausoma nuo gebėjimo manipuluoti žiniasklaida, tačiau jo politinį palikimą neabejotinai ypač temdys karo Irake šešėlis.

T. Blairas, kuris studijuodamas teisės mokslus Oksfordo universitete grojo gitara studentų roko grupėje „Ugly Rumours” ir buvo jos pagrindinis dainininkas, dėl paramos JAV vadovaujama invazijai į Iraką 2003-aisiais tapo vienu iš prieštaringiausių vertinamų pasaulio vadovų.

Net praėjus ketveriems metams po invazijos į Iraką Britanijos dalyvavimas joje vis dar skaldo šalies visuomenę, kurios nepasitenkinimą parodo gerokai sumažėjęs T. Blairo ir jo Leiboristų partijos populiarumo vertinimai viešosios nuomonės apklausose.

Dabar 54 metų T. Blairas pripažįsta, kad jo pasitraukimas iš premjero posto gali padėti jo partijai.

„Tačiau aš taip pat manau, jog esminė naujųjų leiboristų nuostata, kad būtina atsikratyti kai kurių senų pozicijų skirtumų tarp politikos kairės ir dešinės nesikeis”, — sakė T. Blairas prieš dešimtąsias jo traukimosi iš premjero posto 1997-ųjų rinkimuose metines, kurios buvo paminėtos gegužės 2 dieną.

Būsimasis premjeras Anthony Charlesas Lyntonas Blairas gimė 1953 metais gegužės 6 dieną Škotijos

sostinėje Edinburge, Hazel ir Leo Blairų šeimoje.

Jo tėvas buvo Škotijos jaunųjų komunistų lygos sekretorius, tačiau vėliau tapo ištikimas konservatorių premjerės Margaret Thatcher laisvos rinkos ideologijai.

Jaunasis Tony studijavo Fetese, elitinėje Škotijos mokykloje, vadina moje „kiltuotu Itonu”. Buvęs mokytojas Tony prisimena kaip protingą, bet padikusį mokinių.

Vėliau Oksfordo Šv. Jono koledže jis baigė teisę ir tapo baristeriu. Studijuodamas ilgaplaukis T. Blairas nutrintais indiškais marškiniais dainavo savo roko grupėje ir labiau domėjosi sportu nei politika.

Pirmą kartą į Bendruomenių rūmus šiaurės rytų Anglijoje esančiame Sedžfilde T. Blairas buvo išrinktas 1983-aisiais, kai M. Thatcher vadovaujami konservatoriai ryžtingai stengėsi nukreipti šalies politiką į dešinę.

Sąmojingais ir taikliais pasisakymais per parlamento debatus užsitarnavęs gerą reputaciją, jis sparčiai kilo partijos, kuri mėgino atsitiesti po virtinės skaudžių pralaimėjimų rinkimuose ir aštrių vidaus kovų, karjeros laiptais.

1994 metais staiga mirus leiboristų vadovui Johnui Smithui, T. Blairas, kuriam tuo metu buvo vos 41-eri, buvo išrinktas jo įpėdiniu, kai sudarė susitarimą su dabartiniu finansų ministru Gordonu Brownu, kad vėliau nesieks perrinkimo.

Dabar G. Brownas, beveik neabejojama, pakeis jį premjero poste.

Leiboristų pergalė 1997-ųjų rinkimuose, leidusi 43 metų T. Blairui tapti jauniausiu Britanijos ministru pirmininku per 185 metus, buvo laikoma naujos politikos pradžia po 18 metų trukusio M. Thatcher, o vėliau Johno Majoro vadovaujama konservatorių valdymo.

Tapęs premjeru charizmatiškasis T. Blairas, priešingai nei buvo įprasta, stengėsi nenutolti nuo visuomenės. Jis lankydavosi britų popgrupių koncertuose ir pelnė britų simpatijas, kai drauge gedėjo automobilio avarijoje žuvusios Velso princesės Dianos, kurią pavadino „žmonių princese”.

EUROPA

BERLYNAS

Vokietijos policija ketvirtadienį pranešė, kad naktį daugiau kaip 5,000 žmonių dalyvavo protesto akcijoje, kad išreikštų nepritarimą policijos reidams, kurie buvo surengti prieš kovotojus, planavusius išpuolius per birželio mėnesį numatytą Didžiojo aštuoneto (G-8) susitikimą. Reaguodami į trečiadienio reidus prieš 40 objektų, susijusių su kairiojo sparno kovotojais, Berlyne apie 3,000 žmonių surengė taikias protesto eitynes, kurios baigėsi tik po vidurnakčio. Hamburge kilus protestuotojų susirėmimams su policija, buvo sužeisti keturi žmonės, o aštuoni asmenys buvo sulaikyti. Į šio šiaurinio uostamiesčio gatves buvo išėję apie 2,000 protestuotojų.

BRIUSELIS

Taršiausios Europos Sąjungoje (ES) elektrinės veikia Vokietijoje, Graikijoje, Lenkijoje ir Ispanijoje, o daugiausia taršiausių elektrinių — Vokietijoje ir Jungtinėje Karalystėje. Į Pasaulio gamtos fondo (WWF) parengtą trisdešimties taršiausių ES elektrinių sąrašą pateko tik septynios valstybės narės, o taršiausios elektrinės, kurios visos kūrenamos anglimi, pernai teko beveik 400 mln. tonų anglies dvideginio išmetalų — 10 proc. visų tų metų CO2 išmetalų.

TALINAS

Estijoje kitą savaitę bus atidaryta pirmoji sinagoga nuo tada, kai per Holokaustą buvo išnaikinta nedidelė šios šalies žydų bendruomenė. Naujosios sinagogos rabinas pareiškė, kad ši šventovė bus geriausias atakas „fašizmui, komunizmui ir nacizmui”. Sinagoga bus atidaryta tuo metu, kai Estijoje tvyro etninė įtampa dėl Bronzinio kareivio — Raudonajai armijai skirto paminklo — perkėlimo, papiktinusio rusakalbius gyventojus.

KIJEVAS

Ukrainos prezidentas Viktoras Juščenka atleido dar vieną Konstitu-

cinio teismo teisėją Volodymyrą Ivaščenką dėl „priesaikos sulaužymo”, sakoma prezidento įsake. V. Ivaščenkos, kuris buvo paskirtas pagal prezidento kvotą 2001 metais, komentarų kol kas nepavyko gauti. Per pastarąsias dvi savaites V. Juščenka atleido dar du teisėjus — Valerijų Pšenyčną ir Siuzaną Stanik. Konstitucinis teismas nagrinėja bylą, ar atitinka konstituciją prezidento įsakas paleisti Aukščiausiąją Radą.

VARŠUVA

Lenkijos Elbingo miesto psichiatrijos ligoninės gydytojų kabinetuose aptikta pasiklausymo priemonių — vadinamųjų blakių, praneša naujienų agentūra PAP. Kol kas nežinoma, kas kabinetuose paliko „blakes”. Spėjama, kad galbūt norėta pasiklausyti gydytojų pokalbių prieš ketvirtadienio streiką arba sužinoti karines paslaptis. Gydytojai „blakes” savo kabinetuose rado gegužės pradžioje ir apie tai pranešė policijai. Vienas mikrofonas buvo įrengtas telefono aparate, kitas — šratinukų dėžutėje. Vienas ligoninėje besigydomas kariškis iš karto pasakė, jog tai — „blakes”. Kol kas aišku tik viena — gydytojų kabinetuose kalbama apie didžiausias ir labiausiai saugomas paslaptis. Policija pradėjo tyrimą.

JAV

VAŠINGTONAS

Rusija negali pakeisti JAV planų dislokuoti „raketų skydą” Lenkijoje, pareiškė interviu Prancūzijos laikraščiui „Le Monde” JAV valstybės departamento atstovas Nicholas Burnas. Į Vašingtono planus dislokuoti 10 raketų-gaudytuvų Lenkijoje ir radarą Čekijoje neigiamai reaguoja Rusija ir kai kurie JAV sąjungininkai Europoje. „Rusai turi išnagrinėti savo informaciją. Ir suvokti, kad jie nėra NATO dalis, todėl negali pakeisti projekto”, — sakė jis.

LOS ANDŽELAS

Gaisrą garsiajame Los Andželo parke, dėl kurio teko evakuoti žmones iš zoologijos sodo ir prestižinio Hollywood Hillso rajono, trečiadienį, nurimus karštam vėjui, pavyko suvaldyti. Tačiau balti dūmai vis dar kyla virš nudegusių Grifito parko prieškalnių, o ugniagesiai gesina pasakutinius ugnies židinius.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

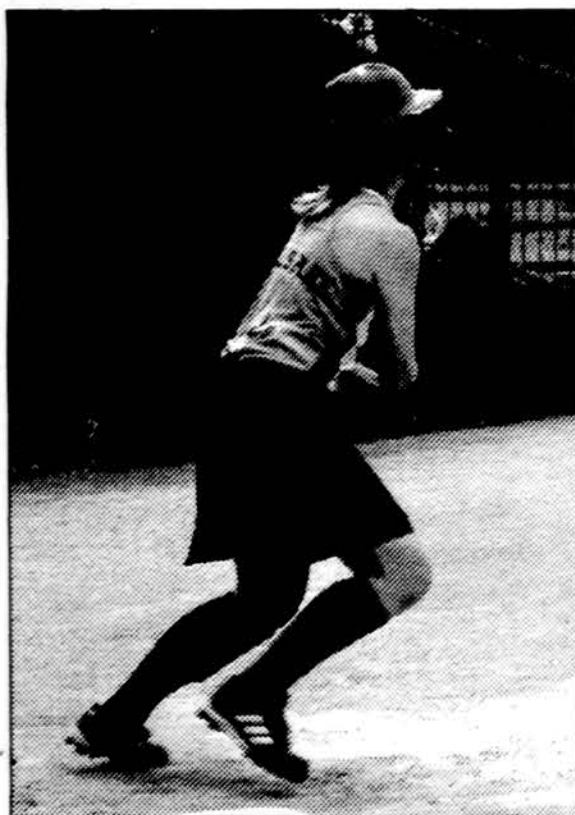
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

BEISBOLAS

BEISBOLAS IR JO VERTĖ

AUDRA LINTAKIENĖ

Šimtai lietuviukų išeivijoje sportuoja. Būdamas tautinių šokių mokytoja, nekenčiu praleistų repetitijų dėl sporto. Sportas griauja kultūrinę veiklą — tai turnyrai, tai treniruotės, tai kažkur, viskas svarbiau — tik ne repeticijos. Šią neapikantą pripažįstu visai atvirai. Sportavau ir pati ilgus metus. Tai tinklinį lošiau „Žaros“ komandoje, tai karatė mokiausi Lietuvių karatė klube, plaukiojau. O ką kalbėti, kai ima ir pasimaišo kitoks kultūrinis gyvenimas, mano atveju — baletas? Ką daryti, kai turi būti lituanistinėje mokykloje tuo pačiu metu, kai vyksta varžybos ar turnyras? Mūsų tėvams nebuvo klausimo — lietuviški reikalai visuomet turėjo pirmenybę, o mes, dabartiniai tėveliai, šiek tiek atlaidesni. Kai pasikeitė sąlygos, kai baisu išleisti vaikus lakstyti po rajoną, kai negali išleisti į lauką žaisti beisbolo (turi būti labai taikli, nes ji ilga ir siaura, apsupta garažų) arba pamėtyti krepšio kamuolį, dabartinis tėvelis turi vesti vaiką į organizuotą sportą. Kai neužtenka išmokyti žaisti mokykloje arba kieme, reikia vaikus vesti mokytiis to sporto pas profesionalius žinovus. O ką jau kalbėti apie universitetų kainas? Gal mūsų vaikas gaus stipendiją?

Rima Lintakaitė muša sviedinį.

Štai kokios mintys manėje verda. Kai buvau jau tinkamo amžiaus žaisti beisbolą Čikagoje, mergaičių nepriėmė į „Little League“ beisbolo organizaciją. Nebuvo net tokio klausimo. O kai mano dukra pareiškė norą lošti beisbolą, pirma stovėjau eilėje ją užregistruoti. Ir jau šešti metai,

kai važinėjame į treniruotes ir žaidynes. Esame žaidimuose sušalę, sušlapę iki gyvo kaulo — esame ir kepe saulėje. Kai pasižiūriu į mergaites, žaidžiančias beisbolą gražioje aikštėje puikią saulėtą dieną, mane apima pavydas. Norėčiau ir aš būti aikštėje — kojoms virpant pagauti sviedinį, mesti jį kur reikia. Ta nežinia, ar išmuš sviedinį, kur numuš ir ką reikia daryti su tuo kamuoliu, dar ir dabar mane domina. Todėl sėdime tėveliai ir šaukiame visa gerklė — tai už lošėjus, tai prieš teisėją...

Beisbolas yra praturtinęs mūsų gyvenimą. Turime naujų draugų, keliaujame į kitus miestus, pabūname gryname ore, padraugaujame ir paįsdykaujame. O dukra, susidraugavo su savo rajono vaikais, su kai kuriais klasiokais, su jais, pradedant gimnaziją kitais metais, jau bus susipažinusi. Ji praplėtė savo pasaulėžiūrą. Mato, kad ir kitur dirba savanoriai, negaudami nė skatiko už darbą. Treniruotėse mokosi bendradarbiauti dėl vieno tikslo, mokosi taiklumo, sportiškumo ir kaip gražiai sutarti su komanda. Beisbolo treneriai nori viso geriausio mūsų vaikams ir praleidžia ilgas valandas su jais. Mūsų dukra grįžta iš treniruočių arba žaidynių sušilusi, pavargusi ir su dideliu pasitenkinimu. Ji mato, kad ir amerikiečiai veikia, panašiai kaip mes, lietuviai. Pamato visokias gyvenimo būdų ir pažiūrų. Ir kalbėti neverta....

Pereitą sekmadienį Brookfield miestelyje įvyko beisbolo sezono atidarymas Kiwanis parke. Suplaukė aikštėn šimtai žaidėjų su treneriais ir padėjėjais. Per garsiakalbius aidėjo laimėjimai ir apdovanojimai. Brookfield mergaičių „All Star“ komanda (treneris Dan Cook), kuri laimėjo Division, Section ir State turnyrus, buvo pakviesta į priekį, joms įteikta čempionato vėliava. To įteikimo metu man suskauto širdį, nes tos „All Star“ komandos turėjome atsakyti, kadangi važiuojame į stovyklą. Visas tėvynės labui...

Ši nuostabi mergaičių komanda dėl vieno žaidimo nepateko į mergaičių beisbolo „World Series“. Nesigailiu važiuojant stovyklon, bet...

Buvo pristatytas Roy Overholdt. Jį sutiko audringi plojimai ir šūksniai. R. Overholdt vienas išlaiko beis-

Nuotraukoje iš k. į d.: treneris Vince LaManna, treneris Dan Cook, Rima Lintakaitė, treneris John Antini.

bolo aikštės, jau nežinau kiek metų — 30, 40, 50?.. Prašo tik atlyginimo už savo išleistus pinigus. Pats pjauja žolę, tvarko piktžolę, dažo, remia komandas, tvarko namukus ir neuilstamai darbuojasi. Jį dažnai tenka matyti patį plušantį parke.

Per atidarymą pamačiau mūsų dukros Rimos trenerius. Pirmų metų treneris John Antini treniravo antro skyriaus mergaites — tas, kurios nepameta sviedinio, nemoka jo mušti, ir apibėgti aikštės. Koks sunkus darbas dėstyti pagrindus! Netikiu jo kantrybei! Esu labai dėkinga, kad sudarė gražias, ramių sąlygas beisbolą išmokyti. Mums sezonas buvo pirmasis ir nuostabus.

Ketverius metus Rima žaidė su treneriu Dan Cook. Tai mūsų geriausias trenerio pavyzdys. Jis ne tik mokė mergaites beisbolo, bet ir kūrė šeimynišką atmosferą. Su juo buvome vasarnamyje, tvarkėme parkus, rinkomės į jo namus susirinkimams, važiuojome pasivažinėti į Kiddie Land parke ir kasmet važiuojome į Heins Memorial karo veteranų ligoninę parodyti negaluojančiams kareiviams, ką mes veikiame. Po to eidavome koridoriais, sveikindamos veteranus, plevėsuodamos vėliavėlėmis ir šaukdamos šūkius. Dan su žmona Tina pamokė ir mane kaip dirbti su vaikais! Tų ketverių metų neiškeisčiau. Mergaitės, augusios tokioje atmosferoje, brendo ne tik kaip žaidėjos, ne tik kaip draugės, bet ir supratimu apie visuomeninę veiklą. Su Dan ir pasiekėme nuostabius sezono rezultatus — vienus metus mergaitės laimėjo 24 žaidimus, o pralošė... nė vieno. Sezonuose vis

buvo daugiau laimėjimų negu pralošimų. Dėkoju jiems abiem už neapsakomą džiaugsmą, gražias dienas ir neužmirštamus metus. Dėkoju taip pat jiems už mūsų gyvenimo supratimą, kad ne visada galėjome dalyvauti, nes dalyvaujame lietuvių veikloje.

Šie metai taip pat rodo gražias prosvaites. Jau po penkių žaidimų paaiškėjo, kad mūsų komanda yra toji, kurią reikia nugalėti. Šių metų treneris Vince LaManna švelniai ir tėviškai veda mergaites beisbolo keliu. Vyksta treniruotės, žaidynės. Su žmona Barbara tarnauja šiai komandai nenuilstamai. Vince su savo padėjėjais užsako aikštės ir „nervus“ (sviedinį mušti) treniruotėms, moko mergaites strategijas ir tobulina jų beisbolo žaidimo sugebėjimus. Dėkoju jiems už visą darbą ir rūpestį.

Beisbolas — ne tik sportas, su stovinčiais aikštėje ir kažko laukiančiais devyniais žaidėjais. Jame rasime strategiją, mąstymą, rankos ir akies taiklumą, gabumą, pastangas, sportiškumą ir šeimyniškumą. Kaitrioji saulė, plačioji aikštė, žolytė glostojas, bėgant smėlis traška po kojom... Kas gali būti geriau? Nuaidi per lauką beisbolo lazdos krakstelėjimas, vaikų bendras džiaugsmas, tėvų šūksniai... Štai — beisbolo vertė.

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas 3 mieg. (2 dideli ir 1 mažas) butas 4125 S. Rockwell, Brighton Park, netoli bažnyčios. Kaina \$500, įskaitant dujas ir karštą vandenį. Tel. 708-424-1232 nuo 5 val. p. p., Jenevieve.

SIŪLO DARBĄ

Experienced Male & Female Live-in CNA or Home Health Aide needed. Must have valid proof to work in the United States. Must speak English & Drive. 312-648-1565

NEKILNOJAMASIS TURITAS

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS
STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

ŠALFASS praneša

2007 JAUNUČIŲ KREPŠINIO ŽAIDYNĖS CLEVELAND

2007 m. Š. Amerikos Lietuvių Jaunučių krepšinio pirmenybių, įvyksiančių š.m. gegužės 19-20 d. Cleveland, paruošiamieji darbai artėja prie pabaigos. Žaidynes rengia Cleveland LSK „Žaibas“, vadovaujamas pirmininko Vido Tatarūno, su gausiu būriu talkininkų. Cleveland lietuviai ruošiasi priimti apie 600 jaunųjų krepšininkų, vadovų ir svečių.

Pagal balandžio 23 d. pasibaigusios galutinės komandų registracijos duomenis, žaidynėse dalyvauti užsiregistravo 45 komandos iš 8 sporto klubų. Varžybos vyks 8-se grupėse. Berniukų ir mergaičių B (15-16 metų), berniukų ir mergaičių C (13-14 m.), berniukų ir mergaičių D (11-12 m.), mišrių komandų E (9-10 m.) ir mišrių komandų F „molekulių“ (8 m. ir jaunesnių). Numatoma sužaisti daugiau nei 80 rungtynių šeštadienį ir sekmadienį. Bus žaidžiama trijose vietose, apimančiose 8 aikštes.

Žaidynės vyks šiose vietose:

Borromeo Seminary Field-house (BOR), 28700 Euclid Ave., Wickliffe, OH, Euclid Ave. ir Bishop Rd. kampas, įvažiuoti į Campus patarti iš Bishop Rd. (3 aikštės).

Euclid Sports Plant (ESP), buvęs „General Motors“ fabrikas, 20001 Euclid Ave., Euclid, OH (Apie pusė mylios į vakarus nuo Chardon Rd. (Rt. 6)). Įėjimas į pastatą iš šiaurės pusės, tel. 216-404-0130 (4 aikštės).

Dievo Motinos Lietuvių parapija — Our Lady of Perpetual Help (OLPH), 18022 Neff Rd., Cleveland, OH. Tel. 216-531-4263 (1 aikštė).

Žaidynių tvarkaraštis

Gegužės 19 d., šeštadienį:

* **Preliminarios varžybos** visoms grupėms ir visose salėse prasidės punktualiai **9 val. ryto** ir tęsis apytikriai iki 4 val. p.p. šia tvarka:

Mišriai grupei F (molekulėms) vyks — OLPH

Mišriai grupei E — vyks BOR

Berniukams ir mergaitėms D, C ir B — vyks ESP

* **Specialios šv. Mišios** žaidynių dalyviams, vadovams bei svečiams bus aukojamos 6 val. vakaro Dievo Motinos lietuvų šventovėje (OLPH). Atnašauja — kun. Gediminas Kijauskas, SJ.

* **Linksmavakaris** — vakaronė, šokiai vyks Dievo Motinos parapijos auditorijoje ir svetainėje, tuoj po pamaldų. Veiks bufetas.

Gegužės 20 d., sekmadienį:

* **Varžybų tęsinys** ir pabaiga visoms grupėms ir visose salėse, nuo **8 val. r. iki 3 val. p.p.**, panašia tvarka kaip ir šeštadienį, išskyrus, kad berniukų ir mergaičių B ir C finalai vyks BOR, o mišrių E finalas bus OLPH.

Išsamią informaciją gaus sporto klubai. Reikalui esant, dėl papildomos informacijos kreipkitės į žaidynių vadovą **Vidą Tatarūną**, tel. 440-209-0440, el. paštas: tatarunas@oh.rr.com arba sekite „Žaibo“ tinklalapio: www.zaibas.org informaciją.

Cleveland lietuvių visuomenė kviečiama savo gausiu apsilankymu žaidynių renginiuose įvertinti jaunųjų sportininkų polėkius.

Cleveland LSK „Žaibas“
ŠALFASS centro valdyba

Žaidžia „molekulės“.

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, suželdimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

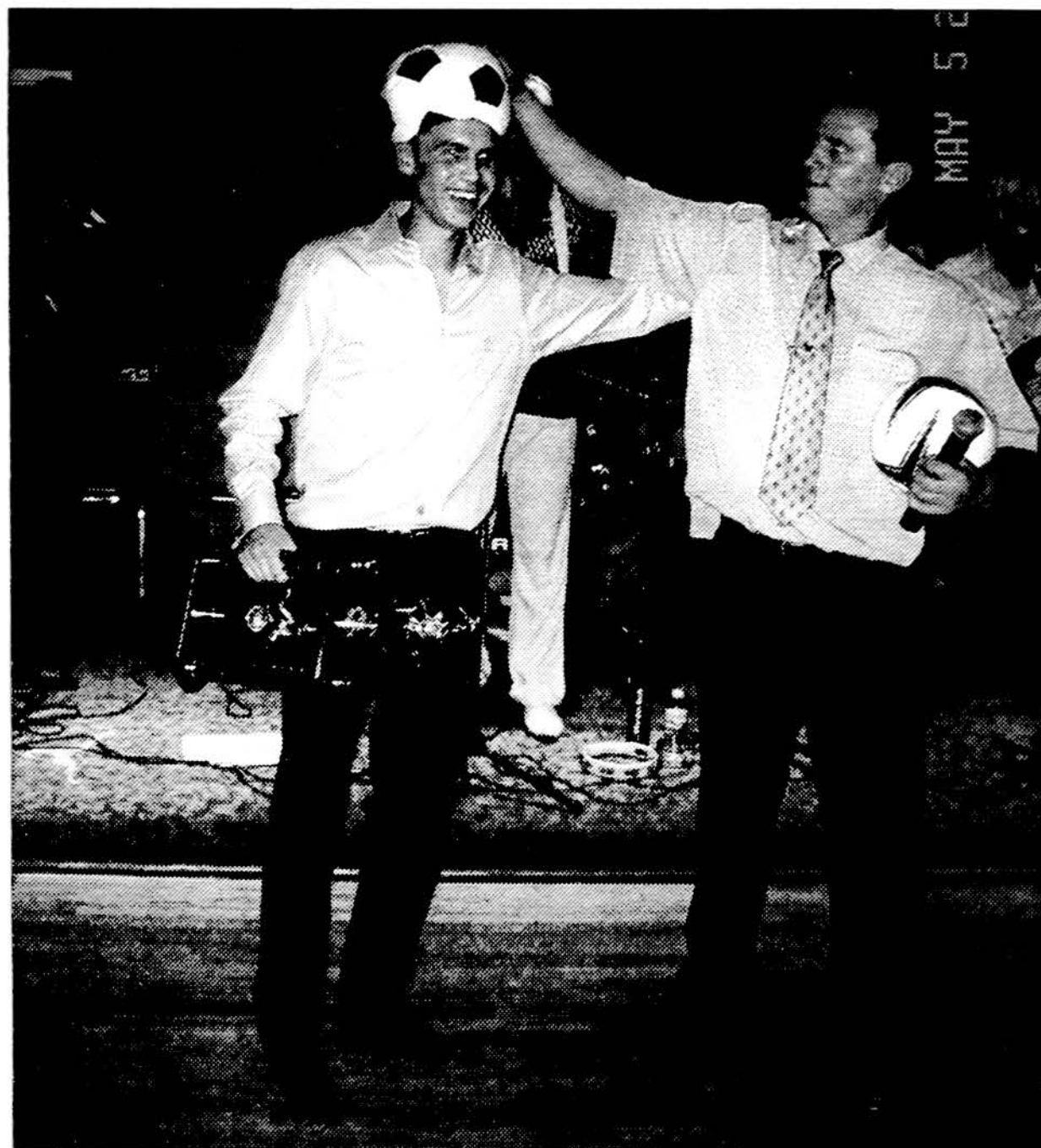
Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Įvairios sporto žinios

„LITUANICOS“ POKYLIS
BUVO GRAŽUS, BET...

Per „Lituanicos“ klubo pokylį buvo apdovanotas naudingiausias vyrų komandos žaidėjas Mindaugas Palaima (kairėje). Šalia jo — klubo pirm. Dainius Ruževičius.

Praėjusį šeštadienį PL centre, Lemonte, įvykęs „Lituanicos“ futbolo klubo lėšų telkimui skirtas pokylis daugeliu atvejų buvo smagus ir linksmas. Tačiau jame trūko žmonių: atėjo tik nepilna šimtinė, o buvo laukiama mažiau nei 120. Gaila, kad nesiteikė dalyvauti net ir tie, kurie buvo užsisakę vietas. Tad liko nemažai maisto, už kurį vis tiek reikėjo sumokėti, todėl laukto pelno beveik nebuvo.

Pokylis buvo smagus tiems, kurie jį atėjo. Geras maistas, geras 5 žmonių orkestras. „Sumaniai vestas Dainiaus Ruževičiaus“ — taip apie šį renginį trumpai išsitarė klubo valdybos sekretorius Gediminas Bielskus,

daug dirbęs prie jo suruošimo.

Pokylio metu buvo apdovanotas naudingiausias praėjusio sezono žaidėjas Mindaugas Palaima, gavęs gražią dovaną. Buvo surengta ir daiktinė loterija, kuri atnešė šiek tiek pelno.

Renginio proga buvo išleistas programinis leidinėlis (red. Edvardas Šulaitis) su nemažai sveikinimų bei reklaminių skelbimų. Iš jo gauta daugiausiai pajamų.

Atrodo, kad panašius renginius geriausia ruošti rudenį (kaip anksčiau būdavo daroma), kai žmonės yra kiek laisvesni.

Edvardas Šulaitis

Nuostabūs Lemonto „Spindulio“ jaunieji

Mokslo metams baigiantis, baigiasi ir „Spindulio“ repeticijos. Balandžio 21 d., šeštadienį, „Spindulio“ vaikų šventėje dalyvavę jaunieji sužibėjo scenoje dar kartą.

Vasario mėnesį ruošiant „Spindulio“ pokylį, man teko spręsti problemą: „Ką daryti su jaunais šokėjais?“ Nėra jokios progos ruošti kažką naujo, prieš akis — jokio pasirodymo. Pagalvojusi nutariau, kad vis dėlto reikia toliau tęsti darbą ir tobulėti šokant. Grupei būtų skriauda turėti tinginę mokytoją. „Tingėti negarbinga, tingėti negražu...“ (ši eilėraštuką vaikystėje deklamuodavau atsistojus ant galvos, išdykaukama su mama... Menų jį dar ir dabar, nors dabar vargu ar pastovėčiau ant galvos...). Atleiskite, nukrypau...

Dirbti su šia grupe — vienas malonumas: pajukaujam, padraugaujam, išdykaujam, bet svarbiausia — atliekame didelį darbą. Sekmadieniais

repeticijoms renkamės PLC, Lemonte nuo 5 iki 7 val. vakaro. Atrodo ilgu, bet laikas lekia lyg ant sparnų. Apšilimas, šokio žingsniai, žinomų šokių kartojimas ir šlifavimas, naujų šokių pristatymas, teorinė dalis ir pratimai (trenazas) — visa tai — repeticija.

Kas savaitę, su šokėjais kalbame temomis: šokio mokytojo pareiga ir pasiruošimas, šokėjo pareiga, šokėjo pasiruošimas, šokio aprašymas, kodėl šokame tautinius šokius, kodėl tautinis šokis turėjo pakilti scenon okupacijos laikais? Kalbėjome apie Peterburge caro laikais vykusius „juoduosius vakarus“ (kur slapta žmonės rinkosi ir lietuviškai dainavo bei šoko), ir apie liaudies šokio ir sceninio tautinio šokio skirtumus. Vaikai suprato, kodėl šie šokiai turi skirtis ir kodėl negalime šokti 22 posmų liaudies šokio scenoje. Šokėjai ne tik domėjosi šiomis temomis, bet išsamiai ir apgalvotai atsakė į pateiktus klausimus.

Šokių aprašymo dėstymas buvo man ir, tikiu, šokėjams įdomiausia. Dirbome remdamiesi 2006 m. šokių kursuose choreografės Laimutės Kisielinės pristatytomis mums pamokomis ir kita surinkta medžiaga. Pirmą dieną, išdalinus aplankus su brėžiniais, visi į mane žiūrėjo didelėmis akimis, ypač kai išdalinome pieštukus, ir kai išgirdo: „Mes atėjome į mokyklą“. Kiti kikenė, šnabždėjo. Kai prasidėjo darbas — scenos nuorodos, porų grafinis žymėjimas — po truputį kilo ir susidomėjimas. Staiga, žiūriu, kad šokėjai mąsto, vaikšto iš kampo į kampą,

Šoka Siga Lapinskaitė ir Erika Weir.

sukinėja aplankus, ieškodami avanscenos, kairiojo scenos kampo ir t.t. Salėje pasimatė aplankų vaivorykštė. Repeticijų metu braižėme susikabinimus, eiles ir kiekvienas pristatė savo sugalvotą brėžinį. Taip dirbome ir mokėmės visi kartu.

Po truputį augome ne vien tik kaip šokėjai. Tapome susipratusiais šokėjais. Jaunieji suprato, kiek turi šokių mokytojai pasiruošti ir koks gilus ir gražus yra mūsų tautinis šokis. Jie ima suprasti, kodėl mokslininkai rengia ekspedicijas į kaimus ir juose ieško naujų liaudies šokių, supranta, kad šokiai yra skirstomi pagal metų laikus, pagal darbus. Jaunieji pamažu suvokia, kad yra šokio aprašymo sistema, kuria naudojasi visi pasaulyje išsiabarstę lietuvių šokių mokytojai. Supranta, kodėl išeivijoje svarbu šokti tautinius šokius, ir pagaliau, kodėl jiems patiems svarbu šokti. Tampa aišku, ką tai reiškia išeiti scenon ir garbingai, energingai ir gražiai pasirodyti. Nuostabu! O šiems vaikams tik 12-14 metų. Kokia nuostabi grupė!

Baigiasi mūsų sezonas jauniems. Sužibėję dar kartą scenoje, atsisveikinome iki kitų metų. Šokėjų lauks kitos, gilesnės temos, nauji šokiai, nauji pasirodymai ir spektakliai. O dabar... sekmadieniais tūnosiu namuose, ir besizvalgydama savęs klausiu: „O kas dabar?“

Audra Lintakienė

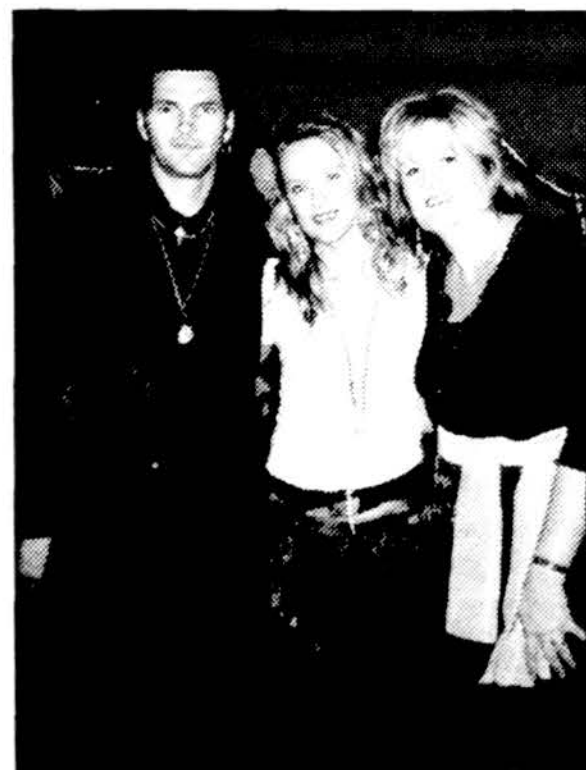

„Spindulio“ šokėjos (iš kairės): Erika Weir, Krista Martinkaitė, Vija Kasniūnaitė, Rita Kušeliauskaitė, Siga Lapinskaitė, Rima Lintakaitė, Alicija Viktoraitė ir šokėjai: Erikas Berner, Aleksas Jucas, Marius Berner, Rimvydas Šoliūnas.

TEN TOLI OŠIA...

AUDRA KUBILIŪTĖ

Šaltoką balandžio 14 d. šeštadienio vakarą, Pasaulio lietuvių centro Lietuvių fondo salėje susirinko įdomi grupė žmonių. Žalioj girelėj sukūrė laužą, šoko ir trepsėjo čigoniskai apsirengusi grupė svečių. Koks čia per renginys? Jau nelengva nustebinti žmones, atvykusius į pelno nesiekiančios organizacijos lėšų telkimo renginį. Tačiau Montessori mokyklėlės „Žiburėlis“ ruošos komitetas dė-

Montessori mokyklėlės „Žiburėlis“ čigonų puotos salės puošimo komiteto nariai: Delvis ir Aušra Murauskai ir Dalia Šumskytė-Custardo. Tom Custardo nuotr.

jo visas pastangas, kad vakaro svečiams pokylis „Ten toli ošia... čigonų balius“ būtų įdomus, smagus ir atmintinas.

Iš arti ir toli atvyko „Žiburėlio“ mokyklėlės mokinių tėveliai, jų draugai, mokytojos ir mokyklėlės rėmėjai. Salė atrodė lyg giria, kurioje apsistoję čigonai. Laužas viduryje salės kvietė visus artyn. Burtininkės auksinė raudona palapinė viliojo visus, norinčius sužinoti, kokia ateitis jų laukia. Patraukliai papuošti laimikių stalai traukė dalyvius artyn. Išpuoštas baras kvietė visus paragauti sumanaus Vyto Paparčio čigoniskai sumaišytų gaivinančių gėrimų arba troškulių numalšinti lietuvišku alumi.

Vakarą pradėjo „Žiburėlio“ mokinių ir mokyklėlės veiklos skaidrių montažas, lydimas teminės muzikos. Toliau vakarą intriguojančiai vedė Gitana ir Jonas Variakojai, supažindindami dalyvius su čigonais ir jų gyvenimu ir mokydami visus čigoniskų žodžių. Šokėja Magda visus nustebino savo grakščiais judesiais ir čigoniskų šokių įvairumu. Už tokius ypatingus šokius jai buvo įteikta puokštė gėlių. Audra Kubiliūtė-Daulienė tėvų komiteto vardu tarė nuoširdų ačiū ir apdovanojo gelėmis ir dovanelėmis direktorę Žibutę Mačiulienę ir mokytojas Rolandą Varanauskienę bei Jolantą Blauzdžiūnaitę už gražų mažųjų auklėjimą. Taip pat tėvų komiteto vardu buvo tartas nuoširdus ačiū

Montessori mokyklėlės „Žiburėlis“ tėvų komiteto narės (iš kairės): Judita Urbaite-Hoch, Audra Kubiliūtė-Daulienė ir Julija Valaitytė-Deuschle čigonų puotoje. Dalia Šumskytė-Custardo nuotr.

Vidai Čiabilienei už gražaus vakaro suruošimą. Viešnia iš Lietuvos Virginija Skorupskienė, Lietuvos Montessori asociacijos pirmininkė, sveikino visus dalyvius ir linkėjo „Žiburėliui“ ilgai gyvuoti.

„Bravo“ kavinės virtuvė ruošė įdomius ir skanius čigoniskus patiekalus, ir svečiai gardžiai pasivaikšino. Po vakarienės svečius toliau linksmino ir šokti kvietė „Cigar Band“ muzikantai. Vakarą dalyviai turėjo progą dalyvauti tyliosiose varžytinėse ir smagiai pabendrauti.

Smagu matyti, kad visų kartų ir visų „bangų“ lietuviai taip maloniai praleido vakarą kartu.

Čikagos apylinkėje yra tik viena Montessori mokyklėlė lietuvių kalba — „Žiburėlis“. Tai yra pelno nesiekianti, Amerikos lietuvių Montessori draugijos ir tėvų valdybos vedama, priešmokyklinio auklėjimo mokyklėlė. Ji veikia savaitės dienomis Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Norintys gauti daugiau informacijos apie mokyklėlę, kviečiami paskambinti tel. 630-257-8891.

Pavasaris — tujų sodinimo metas

Kiekvieną pavasarį reikia pasirūpinti pradedančiais žaliuoti augalais net ir tada, kai jie daugiamečiai. Daugelis privačių namų valdą nuo aplinkinių akių mėgsta atsistverti stambesniais augalais — medeliais, gyvatvore arba pasisodinę daug tujų.

Pasirinkimas — pagal poreikius

Tujų medelynuose galima rasti kuo įvairiausių. Renkantis jų rūšį derėtų atsižvelgti į tai, ko labiau norėtumėte — gyvatvorės, puošnaus medelio ar šiaip dekoratyvinių krūmų. Taip pat reiktų nepamiršti, kaip žadate tujas komponuoti erdvėje. Šie augalai užauga įvairaus aukščio ir formų. Tai priklauso ne tik nuo rūšies, bet ir nuo to, kaip patys suformuosite jo formą, t. y. apkarpykite augalą. Pavyzdžiui, itin mėgstamos kolonos ir rutulio formos. Koloniškos tujos užauga bene didžiausios ir susodintos nedideliais atstumais sudaro įspūdingą sieną.

Kad augtume sveiki ir dideli

Priziūrėti tujas nėra labai sunku, tiesiog reikia būti dėmesingiems. Tiesa, lepesnėmis veislėmis tenka rūpintis šiek tiek daugiau. Nuo žvarbaus žiemos ar ankstyvo pavasario vėjo tujos gali pradėti džiūti, pleišėti augalo žievė. Taigi žiemą reiktų stengtis apsaugoti tujas nuo staigių temperatūros pokyčių, žvarbaus vėjo. Tai padaryti nėra sudėtinga — tereikia jas pridengti. Pavasarį nereiktų skubėti nudengti — juk tada orai neretai būna apgaulingi. Taigi žiemai „išeinant iš kiemo“ dar kuriam laikui derėtų palikti dalį apdangalų.

Augalo žievės pleišėjimas gali būti ir dėl netinkamo tręšimo — svarbu nepersistengti tręšiant azoto trąšomis, ypač jomis tręšiant paskutinį

kartą prieš žiemą. Specialistai pataria tręšti laiku — mat per vėlai patręstos tujų šakutės nespėja sumedėti ir todėl būna daug jautresnės šalčiui ir kitiems aplinkos poveikiams.

Augalą lengvai puola įvairios ligos, jei šio šaknys pradeda pūti. Kad to išvengtume, specialistai pataria tujas sodinti į tinkamai paruoštas vietas. Pagrindinė šaknų puvinio priežastis — dažnai mirkstanti, sunki žemė. Tujoms dera parinkti sausesnę ir lengvesnę dirvą, o prastai augančius augalus reiktų atsargiai išrauti ir patikrinti, ar nepūva šaknys. Jei jau yra pradėjusių pūti šaknų, jas reiktų išpjaušyti, palikti tik sveikas. Tada patartina augalą trumpai pamerkinti į fungicidų tirpalą, po to persodinti į tinkamesnę dirvą.

Renkant tinkamą dirvą tujoms nereikia persistengti ieškant sausesnio žemės plotelio. Jei vasara sauringa, derėtų nepamiršti ir šiek tiek palieti šiuos augalus. Jei tujas persodinote, nepamirškite rūpestingai apžiūrėti, ar žemė aplink augalą neišdžiūvo — ji visada turi būti šiek tiek drėgna, ypač jei tai karštasis metų laikas. Laistant augalą pravartu ne tik palieti vandens po tuja, bet ir apipurkšti juo patį augalą.

Jei išsigijote ar nusprendėte dauginti tujas

Jei tujų dar neturite, bet planuojate pasisodinti ir nežinote, kaip derėtų tą daryti, visada pravartu pasikonsultuoti su medelyno darbuotojais, iš kurių perkate augalą. Tai svarbu, nes kiekviena tujų rūšis yra kuo nors ypatinga, o kad geriau augtų reikia specialių žinių. Kiekviena tujų rūšis sodinama skirtingai. Jos gali būti sėjamos, tuomet sudygę daigai auginami ir persodinami, arba sodinamos ūgliais.

Pirmuoju atveju visas procesas

vyksta lėčiau, todėl reikia kruopštesnės priežiūros. Tujų sėklos sėjamos balandį iš karto į lysves arba vasario-kovo mėnesį į dėžutes ar tiesiai į žemę šiltnamyje. Jei sėjama į dirvą, tuomet reikia apdengti daržo plėvele, o jei į tam skirtas dėžutes — pridengti stiklu ar polietileno plėvele (tik ne aklina). Ūgtelėję daigeliai yra pikuojami maždaug po metų. Jei daigai silpni, specialistai pataria juos patręsti mineralinių kompleksinių trąšų tirpalu — maždaug 0.7-1 oz į 2.64 galonų vandens. Po truputį augančias tujas nederlingoje žemėje reikia tręšti kartą — du pavasarį bei rudenį. Nerekomenduojama tujas tręšti organinėmis trąšomis, tam tinkamesnės specialios spygliuočiams skirtos trąšos arba kompleksinės trąšos. Nepamirškite daigelių palaistyti.

Savarankiškai dauginant tujas sėklomis svarbu laiku pasirūpinti jų

sėklomis. Kitaip tariant, kankorėžius reiktų nuskinti rudenį (dažniausiai rugsėjo mėnesį), nes kankorėžiams prinokus šie sėklas gali išbarstyti per savaitę. Geriausia skinti kankorėžius, kai šie kiek parudavę. Iki sėjimo sėklas reikia laikyti sandariose dėžutėse 33-40 laipsnių temperatūroje.

Jei dauginame tujas ūgliais, juos geriausia pradėti ruošti jau anksti pavasarį, tik pradėjus brinkti pumpurams (bet dar neišsprogus), 4-6 colių ilgio ūgliukai sodinami į dauginimo substratą inspekte. Pasak specialistų, tam geriausiai tinka durpės, sumaišytos su rupiu smėliu. Ūglius persodinti reikia kitą pavasarį. Trečiaisiais jų augimo metais jau galima persodinti ir į nuolatinę vietą, kurioje jie augs toliau.

Jurga Kulikauskaitė
„Lietuvos žinios“

Žolių atspaudai suteiks daugiau jaukumo

Leonardo da Vinci jau XVI amžiuje rašė apie žolių atspaudus. Botanikai, norėdami gauti savo tirtų augalų atspaudus, laikydavo juos virš žvakės ar aliejinės lempos liepsnos, kol šie pajuosdavo, o tada prispausdavo prie popieriaus lapo. Taip atsiradavo nors ir nedailūs, tačiau palyginti tikslūs atvaizdai. Laikas bėgo, žmonės išrado spausdinimo dažus, kurie leido padaryti atspaudą ryškesnį, išraiškingesnį, buvo geriau matyti visos detalės. Spausdinimo technika vis tobulėjo. Išpopuliarėjo spausdinimas pustoniais ir spalvota fotografija, todėl nebeliko būtinybės ilgai vargti gaminant natūralių augalų atspaudus.

Šia technika ir šiandien galime naudotis savo malonumui. Tokiu būdu atspausdinti paveikslėliai turi senovinio žavesio. Taip gali būti puošiami atvirukai, laiškų popierius, kartono dėžutės ar dienoraščiai. Kai turėsite daugiau įgūdžių, galėsite įrengti savo darbelius ir pasikabinti ant sienos.

Pasirengimas

Giedrą, saulėtą dieną prisirinkite lapų ir jaunų ūglių. Sudėkite juos po vieną tarp storos knygos lapų ir sus-

pauskite. Tą knygą prislėkite koku nors sunkiu daiktu. Tikslas — taip išdžiovinti augalą, kad šis taptų kuo plokštesnis. Pavieniai lapai susiploja labai greitai, o šakelės gali prireikti ir dviejų dienų.

Geriausia rinktis laikraštinį popierių — jis minkštas, gerai sugeria drėgmę. Tinka ir minkštas sugieriamasis popierius. Galite naudoti vandenį tirpų rašalą ar akvarelę. Dažymo metodika truputį skiriasi. Ir vienu, ir kitu atveju reikės stiklo lakšto.

Puošimas rašalu

1. Stiklo lakštą padenkite rašalu.
2. Ant stiklo apatine puse padėkite suslėgtą augalą.
3. Minkštu teptuku visą augalą ištepkite rašalu (tik stenkitės nepažeidinti jo iš vietos). Tai daryti pradėkite nuo vidurio. Jei dedate lapą, braukite pagal jo gyslas, jei šakelę — žiūrėkite, kad būtų padengtas visas stiebas. Visuomet braukite nuo vidurio kraštų link.

4. Pincetu paimkite augalą ir apatine puse į viršų padėkite ant laikraštinio popieriaus. Stenkitės, kad judesiai būtų kuo tikslesni.

5. Augalą užklokite popierine

servetėle. Ties viduriu prispauskite jį pirštu.

6. Rodomojo piršto pagalvėle, pradėdami nuo vidurio, kraštų link iki pat kontūro, spaudykite augalą. Netrinkite. Turite spūstelėti, atkelti pirštą, vėl spūstelėti ir vėl atkelti. Kruopščiausiai reikia apdoroti stiebus.

7. Nuimkite dengiantįjį popierių ir pincetu nukelkite augalą.

Jei užtepėte per daug rašalo, atspaudas bus labai tamsus, nematysite detalių. Jei užtepėte per mažai ar nevienodai stipriai spaudėte visas augalo dalis, atspaudas bus blyškus, detalės neryškios. Jeigu augalas slystelėjo, atspaudas bus išslydęs.

Kaip naudotis akvarele

Laikraštinis popierius turi būti drėgnas. Paklokite jį tarp drėgnų popierinių servetėlių ir uždenkite polietilenu. Kol drėks, paruoškite augalus.

1. Stiklo lakštą ištepkite akvarele — dažai turi būti tirštos grietinės konsistencijos. Pasistenkite, kad sluoksnis būtų kuo vienodesnio storio.

2. Ant stiklo padėkite augalą (apatinę puse į viršų) ir, prilaikydami jį tokioje padėtyje, perbraukite muili-

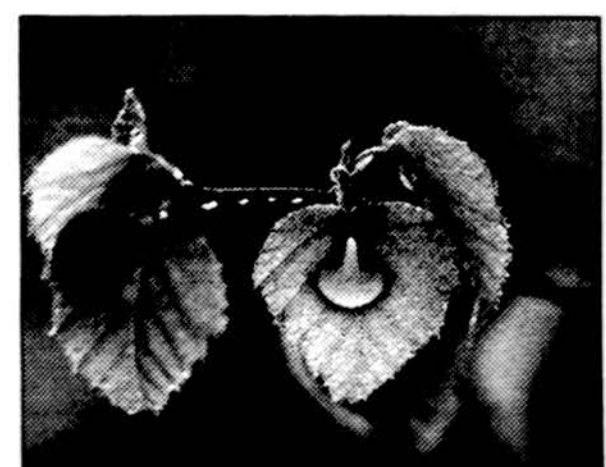
name vandenį sudrėkintu teptuku — geriau prikišs dažai.

3. Braukdami nuo vidurio kraštų link padenkite dažais visą augalą. Stenkitės, kad jų sluoksnis būtų kuo vienodesnio storio ir kad neliktų neišteptų lopinėlių.

4. Nuo laikraštinio popieriaus nuimkite drėgnas servetėles — popierius turi būti sudrėkęs tolygiai. Tada viską darykite taip kaip naudodami rašalą.

Jei esate pradedantieji, rinkitės tik vieną spalvą, tačiau įgūdę galėsite darbuotis ir keliomis. Paruošti augalai gali būti naudojami kelis kartus. Tik leiskite rašalui ar akvarelės dažams išdžiūti. Likučius padėkite kitam kartui. Deja, su trapiais žiedais to nepavyks padaryti.

„Lietuvos žinios“

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Pal. Jurgio Matulaičio misijoje** Lemonte ir Čikagos Jaunimo centre jaunuoliai, sulaukę 13 metų (ir vyresni), jau šį pavasarį pradėdami rengti Sutvirtinimo sakramentui, kuris bus teikiamas 2008 m. Susitikimui renkames: Lemonte — gegužės 12 d., šeštadienį, 1 val. p.p. vestibulyje prie Misijos bažnyčios (mokyk. Grasilda), Čikagos Jaunimo centre — gegužės 12 d., šeštadienį, 1 val. p.p. vestibulyje prie mokyklos raštinės (ses. Pranciška). Pradinė įmoka registracijos metu — 30 dol. Suaugusieji, norintys priimti sakramentus (Krikštą, pirmąją šv. Komuniją ar Sutvirtinimą), jau dabar gali kreiptis į Lemonto seseris arba misijos vadovą kun. Antaną Saulaitį, SJ. Dėl išsamesnės informacijos prašome skambinti ses. Pranciškai tel. 630-243-1070. Maloniai kviečiame!

◆**Prisiminkime ir pagerbkime** savo mamas bei močiutes pakviesdami jas į renginį „Mama, Tau pietūs“, kuris vyks gegužės 13 d. 12 val. p.p. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th Street, Lemont. Vietas galite užsisakyti tel. 630-271-9136 (Vanda Gvildienė).

◆**Jaunimo centro didžiojoje salėje**, 5620 S. Claremont Ave., Chicago gegužės 19 d., šeštadienį, 7 val. v. įvyks susitikimas su JAV LB Kultūros tarybos pirmininke Dalia Lukiene. Koncertuos Vytautas Babravičius-Simas. Įėjimas — auka. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

◆**Jaunimo centro kavinėje** gegužės 20 d., sekmadienį, nuo 9 val. r. Jaunimo centro moterų klubo narės kavinėje vaišins gardžiais blynais. Po pusryčių, 12 val. akių gydytojas dr. M. Vygantas kalbės tema „Makuliarinė (maculo) degeneracija“. Bus rodomos skaidrės. Visi maloniai kviečiami.

◆**Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovė“** Čikagos skyriaus narių susirinkimas įvyks gegužės 20 d. 12 val. p.p. Jaunimo centre. Visi skyriaus nariai kviečiami dalyvauti.

◆**Gegužės 20 d. 12:00 val. p.p.** Pasaulio lietuvių centre maloniai kviečiame visuomenę į susitikimą su JAV LB KV kultūros tarybos pirmininke Dalia Lukiene. Susitikimo metu koncertuos dainininkas Vytautas Babravičius – Simas. Tel. pasiteiravimui: 708-974-0591.

◆**Gegužės 20 d. 12 val. Jaunimo centre**, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, vyks vaikų estrados studijos „Tu ir aš“ koncertas „Jau pavasaris“. Svečiuose — dainų ir šokių teatras „Pasaka“. Bilietus (auka — 10 dol., vaikams iki 3 metų — nemokamai) galite įsigyti parduotuvėse: „Lietuvėlė“, „Lithuanian Plaza“, Palos Hts; kavinėse „Bravo“, „Smilga“. Tel. pasiteiravimui: 708-691-7098.

◆**ALRK Moterų sąjungos 3-os** kuopos pirmasis šių metų susirinkimas įvyks gegužės 26 d., šeštadienį, 3 val. p.p. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, Marquette Park. Kviečiame visas nares dalyvauti. Bus aptariami svarbūs reikalai. Po to — kavutė.

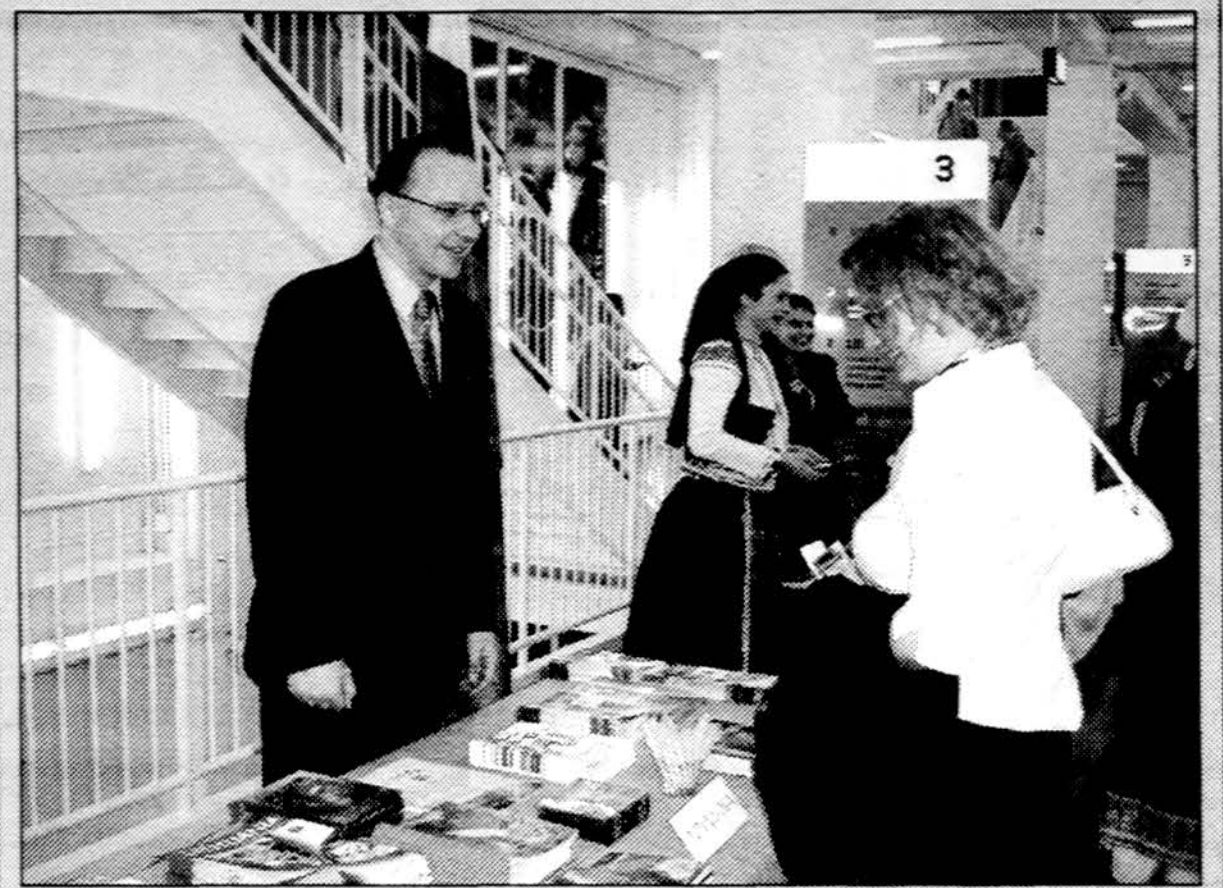
◆**Lithuanian Mercy Lift ir salonas „Nijolė Lucia“** gegužės 20 d., sekmadienį nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p. organizuoja labdarinę „Spa dieną“, skirtą paremti Lietuvos moterų vėžio diagnostikos tyrimams. Programoje bus veido valymo procedūra, makiažas, manikiūras, pedikiūras, įvairūs masažai, „reiki“ metodika bei „refleksologija“. Išsamesnė informacija: www.lithuanianmercy.org. Norintys registruotis procedūroms, skambinkite tel. 708 422-5799. Salonas „Nijolė Lucia“ įsikūręs 5955 W 87th St, Oak Lawn, IL.

◆**Atminimo dienos (Memorial Day)** iškilmės vyks pirmadienį, gegužės 28 d., Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Po šv. Mišių vyks tradicinis mirusiųjų pagerbimas prie Steigėjų paminklo, esančio kapinėse, Pulaski Rd. ir 111 gatvių sankryžoje. Minėjimą rengia Šv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų draugija ir Lietuvių Bendruomenės pasauliečių komitetas. Minėjime dalyvauti pakviesti šauliai ir ramovėnai. Religines apeigas atliks direktorius kun. Jonas Kuzinskas. Maloniai kviečiame visus lietuvius gausiai dalyvauti Atminimo dienos renginiuose ir pagerbti žuvusius už tėvynės laisvę bei artimuosius, padedant jų garbei vainiką ir uždegant žvakutes.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Gegužės 19 d., šeštadienį, nuo 6 iki 9 val. vakaro** vyks milžiniškos Rosary Bowl/Gyvojo Rožinio iškilmės Rose Bowl, Pasadena. Įvairių tautybių atstovai kalbės rožinį savo kalba. Lietuviams atstovaus Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos pirmos klasės mokytoja Zydra Van der Sluys. Dėkojame jai, o jus visus kviečiame atvykti į šventę. Įėjimas nemokamas. Bilietus gausite šeštadienį. Kviečiame visus vaikus. Tai labai gražus būdas paminėti Marijos mėnesį. Ačiū toms šeimoms, kurios dalyvaus kalbant kasdieninį rožinį. Apsidairę matome, kiek mūsų pasauliui, mums ir mūsų vaikams reikalinga malda.

◆**Moksleivių ateitininkų sąjunga** kviečia liepos 15 - 28 dienomis, moksleivius, baigusius 8-tą skyrių, į stovyklą Dainavoje, Michigan. Registracija jau vyksta ir visa informacija tinklalapyje www.mesmas.org. Jei turite klausimų galite parašyti Lionei Kazlauskienei Lione_namie@yahoo.com

L R Generalinis konsulas Čikagoje kartu su kitais Europos Sąjungos šalių generaliniais ir garbės konsulatais, įsikūrusiais Čikagoje, dalyvavo Europos dienai skirtuose renginiuose.

Nuotraukoje: Lietuvos Respublikos generalinio konsulato informacinis stendas, įrengtas „The Harris Theatre“ foje. Prie stendo su lietuviškomis knygomis LR generalinio konsulato darbuotojas Tadas Kubilius.

Balandžio 21 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje susitiko buvę Vietinės rinktinės kariai ir jų šeimų nariai. Susirinkusieji dalijosi prisiminimais ir numatė ateityje rengti panašius susibūrimus.

Ritos Janz nuotraukoje susitikimo dalyviai (sėdi): Jonas Marčiulionis, Augustas Pretkelis, Petras Naraškevičius, (stovi): Birutė Juodvalkienė, Jaunutis Dagys, Emilija Pretkelienė, Povilas Juodvalkis, Vytautas Pešeckas, Vesta Valuckaitė.

Čikagos ir apylinkių tautinių šokių ansamblis „Grandis“ savo 48-uosius veiklos metus baigs koncertu

„Pora už poros | Kauną“

Koncertas vyks Pasaulio lietuvių centro Fondo salėje, Lemont, šeštadienį, gegužės 12 d., 6:30 val. v. Po koncerto visi kviečiami vakarieniauti. Vakariene ruoš kavinė „Bravo“. Po vakarienės — pasilinksminimas, kurį ves Justinas Andriusis. Atėjimu paremkite šokėjus.

Nuotraukoje iš kairės: pagyvenusiujų (veteranų) šokėjų ratelio mokytoja Vida Brazaitytė, „Grandis“ ansamblio vadovė Violeta Smiliuskauskaitė-Fabianovich, vaikų ratelio mokytoja Dalia Bilalaitytė-DeMuth ir ansamblio choreografas Gintaras Grinkevičius. (Nuotrauka iš ansamblio archyvo)

Gegužės 11 d. 8:30 val. v. Willowbrook Grand Hall,
8800 S. Archer Rd., Willow Springs, IL
koncertuos grupė

LT UNITED

Daugiau informacijos:
tel. 630-484-5000,
www.scentras.com

Bilietus galite įsigyti:
parduotuvėje „Lietuvėlė“, kavinėje „Bravo“.